

بەندی پىنچەم لە دىۋانى ئالىغۇ

لەشىنىڭەرمىان

لە سەر ئەركى ئالىغۇ و چاودىرىي خوى لە چاب درا

(نىزىخى ۱۰۰ فاسى)

بېنى پىمى خاوهنى چاب ئاكىرىپتەوە

چاپخانەي معارف — بەغدا

سەرەقا

من کە ناوم مەدە کوردى شىخ ۋادى كوردى شىخ سعيدى
ھولاشم ، پايپەي معلومانىم نزىكە بۇھو لهنى كە يەقىن تەماشام كرد بېت
بې پېت باو باپىرم شاعر ياز تىا بۇھ وە خوبىشم نە بىعەتى شىعىم ھەيدە بە^١
خەصارم زانىڭىم رەوشتە جوانە لەھەر من دا كۈرىر بېتىھو ورددە
ورددە دەسىم كرد بە شەر نۇسىن چۈزىگو ئاشىگراپە لە ھەمو كەنجه
خويىندەوارە كائانەزەر ھۆزىك زمانە كەي بىرى خويىش ھەمى وە ئا
شكراپە كە بە خېبو كردى زمان بە شەرى شاعر ازان وە بە قەلەمى
نوھەرانە منىش كە خوم بە گولو چىنى خەرمانى نېكتەمى شاعر ازان
ئەزام كەم كەم دەسىم كرد بە شەر نۇھىز وە ھەر شەرىكەم كە نەھەوتا بۇ
كەدم بە پېنج بەشەوە بەشى يە كەم بە ناوى گولالەي مەرىپواز وە
بەندى دووم بە ناوى باخچەي كوردىسان وە بەندى سەھەم بە ناوى
چوار باخى پېنجوین وە بەندى چوارم بە ناوى شاخى ھەوارمان وە
ئىم بەندى پېنجەم بە ناوى دەشق كەرمىان چاپ وە بلاو كرائەوە .
ئەگەر ھەمى زاتەوار وە ئەي كرد وە نەرسىم ئەلبەتى شەشم و
ھەۋە مېشى پېشىكەش ئەكرين چۈز لەمەو پاش ھەر شەرپاڭ بلىم جىاپە
لەم پېنج بەندە وە بە شۇ شەرى ئارمى و عربىم جىاپە لەماھە انھاء الله بە
جىاپى چاپ وە بلاو ئە كرەنەوە .

قانع

بەکورتى تەرجىھەمەن ئەحوالى قانع

قانع ناوی شیخ محمد کوری شیخ عبد القادر کوری شیخ صیدی
حوالا هوزو بەرەی قانع پییاز گەلین (کابل) کابل پیاویکی کەورەی
بەنلوبانگە بوه وەناوی صید ابراهیم کوری شیخ عبد السکریم
کوری شیخ عیسیی نوربەخشی بەرز نجھەیه قانع لە عالی ۱۳۱۸
حجریدا پی ناوە دنیاوه زیانیکی قەله ندەرانەی توژی پەریمانی
را بواردوه چەدار بوه ھاواکی مەدوه سە چوار سالا نە بوه دایکیشى
مەدوه گاتا صید حسین چۆری بە ھەنیوی بە خیوی کردەوە ناویه ھە
بەر خویندن ، قانع ھەموعله ھەرە بیه کانی خویندوه ، پاپەی مەعلوملىق
بە ھەندازەیە کە بالا بوه . قانع زور تارەزوی لە تەماشا کردنی میزد
بوه گەتوانم بلىم لە میزودا كەم كەس توانييېتى بەر بەرە کانی لە گەل قانع
بەنگات .

باو و باپیری ڦانم زور تریاں هنار ٻون به ٿایپهٴ نی شیخ معیدی
باپیرهٴ وہ خاتو خور گیبیدی دایکی هر دو گیاز شاعر بکی به رز ٻون وہ
گیسته یعنی سه کوری هدن کو ته کت ، خه نجهه ، وریا هر سیا نیاں
شعر دوست وہ ته پیوه تیان مهوزونه ڦانم له نشريانه کی خویا ۶۴م کم
شعر ٻهی کورره کانی ٺه خاته پیش چاو خویندہ واره خوشہ و ڈسته کان.

قانع

وینهم ، وینهی به دبهختی کانی دردو سار ساختی
فدبولی شوی دوران سوکی پیش چاوی گوران

چهنده کزی و هزاری سکه‌سماںی و به رده باری
 روزی سه پان ، یا شوان یا جاچی ، یا گلوان
 یا گامه‌وان ناو تزوّز بی خه‌خورو بی دلسوز
 و یکم بو به قوبیوه چهنده برسیه‌نی دیوه
 روزی نه بو که دوران چاوم بسری له گریان
 عوسم گیی به پهنجا هیچ آیشیکم نه گونجا
 دایم هه ناسانی هارد لیوشک وزه‌زوره نگت زه رد
 هه‌قا غیرمه مانی به کزی دنیای فانی

عینتر وختی مردمه
 گردن گازاد کردنه

﴿ لادیبی و بزن فروشن و هه لبزاردن ﴾

روزی کابرایه که دانیشتی دیهات
 دو بزنی هینا و بو ناو شار گههات
 که بیان فروشی بو پیویستی ملل
 گهیته ناو شار ، ما به همراه گهه حوال
 گهه روزه روزی هه لبزاردن بو له همو شار گنکه ناپن ناردن بو
 کوره که شاری گهیته به کابرای ونی‌ها ! چونی ؟ گهه دهه برای
 خریدن ره‌ای گهه دهن بو (نوینه)

تولیه برو ره‌آبت بخمره ده‌فتر
 لادیبی دونی ، ره‌ای چلونه ؟ گاخو تازه به بلوه کو ، کونه ؟

من به تمهن خوم ره‌آیم نه دیوه له هیج که میعس هیج نه پر میوه
نازانم ره‌آی خواردنه با پوهاک نازانم نایا بی فرهه با جاک

من همو روژی دیم بو ناو بازار

بو، ره‌آیم نه دی لای طاجی و تو جار

لاخو، به مه نزهه با به کیهانه

پ دهسته که پدمن، یاخو به دانه

هر شتی جاک هردو بزنه کم

که گهر خراپه بوجی بی سکرم

نموده بزنه که پدمن به ره‌آی بیغه

گه پدمن به کلاش بو بی که کرو

کابرای شارستانی لی هاته زمان

و ونی لادی بی هزاری نه زان

ره‌آی بو پیاوی (مندوب) دانراوه

له دولاچ یهک دیاری سکراوه

(مندوب) به کیکه له چیته به غدا

بو ناته واوی همولماز بو عده

نایل هرگیز زور مان لی بکذ

دهس ره‌نیه گیمه به بای بین

قمهی بیچن له صهرو گویان

به خوت و خور رای جوین بدم بیلنه

نه مان پاریزی چون حقدار مانه له خومان چاتر عه و خم خوار مانه

(لادی بی)

بوجی کاکه کیان نه و هر بوه؟ گیمه داماتوه با پیشه زوه

(شارستانی)

نه نه ا برآکم بوه نا بوه مه جلیس نه واب هر پیشه زوه

کانی تمهیکیلات حکومت کرا مهجلیسی نهواب خیرا دانرا
ئەم چەن سالیپە مەندوبت بولە کوردەنانو بو پایی نەخت چوھ

(لادی بى)

ئەرمەندوب ھەبە بو دەصەی زوردار ؟
ھەر روز نە روزى ئەم بەذ بو يېڭىلەر
ئەرمەندوب ھەبە بوجى مام كويىخا ؟
لە سەر خورراپى ئابىرۇم ئەبا
ئەرمەندوب ھەبە و غېرت ئەزۇينى ؟
ئافا جەرىپەم بۇلى ئەمەينى ؟
ئەرمەندوب ھەبە توتنە كەم كوانى ؟
ھەر مندوب ھەبە دونغە كەم كوانى ؟
ئەرمەندوب ھەبە بوجى هەزاراز
پە بىسى ئەگۈن شەوھۇ ئىواراز ؟
نە رەأيم ھەبە و نە مەندوبىم ئەوي
بىزم لە مندوب زور خوشتر ئەوي
ئا ئىستە مەندوب ھېچى نە كردوھ
ئىيتر من چىمە ئەم ھانو چوھ

﴿پىيىج خەستەكى قانع لە سەر شەرى خانو خورشىدى دايىكى﴾

كىچ كە كۆتە چوار دەسالە ھەر كۆرئى لادى ئەوي
پەرچەمى چىز چىز ولولىز ئەگەرچەمى خارى ئەوهى
پەنكەپى شوررو خەبزۇ زەللى فەتاۋى ئەوي

هیندی کچ بی نه جره بس ، سورا و سپیاری گه وی
میخه کش و عه تر و بخورد سیوی نه خطاوی گه وی
بی گه وی گیشی بکا خاو خلیچک و ما نوه
بو و هرامی دا کی و با بی پر به هانه و بیانو
دمور بی کولانه کان و حه سهه سی سه ر خانو
بیر لوهی نا سکاته و سالیکی نر که بیا نوه
دا بیها سه بیر و سه گا و به زم و شه در اوی گه وی
قت دل رانا چه کی بیزی له لای پیاو نال گه بیم :
به بینی نر مه سؤلی گیش و ته ربیه مندال گه بیم
دهسته پاجهی ناو زنان و بی به اهاد بی حال گه بیم
فالی من به بندی کی نر کوینخا و سه روکی مال گه بیم
گه و که سانهی وا سه روکن عه قلی گونجاوی گه وی !
دا بیها هر هه ول گه دا بو تاوق و گول بیدا له هدر
ده رکی لی قام بکی جا سه رله کون دینه ده
هه ر خه ریکی هیج و پو ج و گیشی بی جیگکه و گه هر
هه ر گه لی بخوا کرامی سور نه بی نایکم له به
زیر چه نا خه و کرم کی و گواره و کلی چاوی گه وی
زور کچی و امانه هه بی ٹایا له دی ؟ یاخو له نه دار !
هه پر گه کی چه ن شوخوش نگه جوانه و کی ده فکی هه نار
خاده نی زانین و بیرو سکانه ناموس و وقار
هیندی کیش دل مرده بمهو زیره له سار هه ر گیش و کلی
تف له زرق و برق گه کانه سوره تو ناوی گه وی

روز له روز ئىيغى كەن ترو زانا ترو پىر خىر ئەبى
بو جوانىيغى دەم بە دەم ھەر وەك كەگولى زەنوبىر ئەبى

دەربەسى شو ناپە ئاپا ! زو ئەلى يادىر ئەبى ؟

ھەر ئامشاي دەمى دايىكى خوى ئەكا تافير ئەبى

پاش ھەمو عەقل و شەورى خەزىمەتى پىياوى ئەرى

ھەول ئەدا بو پىياوى ژېرۇنى كەپەشتۇ خۇپىندەوار

چاپكى وې فېز و ئېيشكەر ساسېيىكە بى دەملەر

دۇزمى قىردا كا بە نىركە ھەر وەك شىرى شەكار

نانوارى بو سۈرىكى قەنج و قىت و مشك لار

پىياوىكى پىر ھوش و بېرۇ خاۋەننى نادى ئەرى

نانوارى بو پەكىك مەرسەرى و بى ئېيھۇ كەلر

ناپەرى كەنلىق تەمەل بى و دەس ھېنى بى زار و خۇرار

يا خۇ مايل بى بە ئارەق يا حەشىيە ياقوملار

ناپەرى مىرىدى كەزندەو پېس بى ھەر وەك كە كۆپەملەر

ساسېيىكى گورج و گول و بى پەن و بادى ئەرى

ئەرى كېچىم ئامانى بەمامە ئابىرۇرى خوت بو ئەبەي

بو بە ناھق خوت لەپېيىچاۋى ھەمە كەنلىق ئەھەرى ؟

دەورى ئېكۈشىنە ئەسىر و توش وەرە ئېكۈشە دەرى

صەبرى (خورشىد) كە !، كېچىم ئەمچا ئەزازى سەرى ئەھەرى ؟

جون چەباو ناموسى خوى و هوزى فەرقاۋى ئەرى

* (قافع و باز) *

ئەی بىز ا ئەی مەھلى بالدارى خوينخوار
 لە ناو مەلەكان مەشور بىز زوردار
 ئازلۇي گىانى گىانداران مەدى
 بە لاي دەرد تو ، خوت بەخىو ئەكىي .
 مەمۇ بالدارى زىانى ھـ ١٩٩٠ بە ئەندازەي خوىي وجدانى ھە بـ
 ھېچيان دەكىر تو ئابن بـ خوينخور
 گىانى بالداران نا كېشىن بىز زور
 ئابن بـ سەگىت و ئاكوئە ولات ھېچ ئابن بـ هوى زەرەدرو ئاڭات .
 تو لە پەرخاتىر زەمېكى خواردى
 گىاندارى دەكتە خوت ئەخەپتە سەدن
 سەدنت باشـ نـ ئـ زـانـىـ وـاتـ
 شورەت خوينخورىت بـخەپتە ولات .
 من بـ تو ئەلـمـ هوـىـ سـتـمـ پـېـشـهـ !
 ئەمـ سـكـرـدـارـوـ سـكـرـدـوـ وـېـشـهـ ؟

ئەي بىزى زالم كرده دە بۆكەن روژى ھـ ١٩٩٥ بـ بـچـىـتـهـ نـاوـ بـەـنـ .
 زورى بـ نـاجـىـ هـەـرـ كـرـدـهـوـيـ خـوتـ
 چـنـكـىـ خـويـزـرـبـىـتـ ئـخـانـهـ نـاوـ كـوـنـ
 دـەـكـىـ توـ حـازـمـ كـىـ لـهـ زـينـ وـ خـوارـدـىـ
 حـەـزـ نـاكـىـ بـكـەـيـ بـ پـەـيـ سـەـدـ

همو گانداری وه کو تو وا به ناپه وی صوند بُوی پیته سکا به
تو په ده سق خوت زه نگه خوت زر راز

په رده هی شه ره و وجود انت دران

نو له بهر نه خشی صودی نه فیه ای

چمن هزار عه کوزی همرو به خور رابه

من به تو یه لیم هی ستم پیشه ا یه که کردار و کردمو و یه که

نهو کمه هی بُو راو تو به خیو یه کا
له نهانه وه نراق گوشت پی یه کدا

هد سه و نه دی تو بُو گه نهو خوبین مز

بو یازانجی خوی یه که بیه پیاو کوز

هر کس کرداری یعنی و یازاره یه وه نه و هی سه که و سه کساره

هر کس حمز یه کا له خوبین رژاند لون

زو سکه و پته ناو کلاوه هی صوف

عری یهو کمه هی که شهری یه وی

یازاری بگری زانی نسمره وی

* (و هرامی باز)

نئانم خوب نخوریم خه تای خوم نیه صروفت وایه ده صه لات چهه

یه که رئیسیت ده نو که هدا پیم هم ربندی شاخ لذ دا نهی بو جیم

جنگکه فولا پدلر وه که نیزه هی خوب نفریز

نه خانه په نجیم سه حکم د مدیز

نینوک وه که هماس نه خاته په نجه
 هیچ محل لمن نابی دل ره نجه
 منیش وه که کونتر هرگیا خور هه بوم
 بو خوم هه زیام به هر جور هه بوم

{ شعری آمینه زنی قانع }

خوشک خوشویست زادهی کوردسان
 هپاستان هه کم پولی چاو مه ماف
 له پاش هپاسو دوعا خواهیتان عهرزی تیحترام مهره باهیتان
 وه صیت بی بو قاز هه رچ من هه لیم
 ییگرنه گویتان با نه هنزاون سکیم
 کوردی به خیو که بن به خوبی جگه
 هازاری نسبی بو فسدهی په شهید
 بو صودی شخص بو ملکی جیهان
 برای و ولائی نه خاته زینه لیف
 کو ، نه کاته وه در هیم و دینه ای
 همل نه همزی خوبی بی نیز و هزار
 هه گه ره ییهت کردی به میران هزار نه خاته ییگله و فرملن
 هه گه ره بوی ری که وت کردیان به میر
 نه همسکینی دل سکونه دل زور
 هه ره کرو کلو بو به معاشر خور مل هزاران نه که هی به زور

نه گله‌ندی بی نه کوینخا دی بی
 نه و که هیندی کس چه‌تری صورتی بی
 نه لی عالم‌نجم بـرـتـیـل خواردنـه لـی تـاـشـکـرـا بـی دـنـیـا صـوـدـنـه
 کـوـدـرـی بـه خـبـو کـهـنـهـ بـه خـوـبـی جـگـهـرـ
 تـازـادـی نـهـبـی بـو نـهـوـهـی بـهـشـهـرـ

هـبـوـای شـیرـبـنـهـ هـهـولـهـ کـوـشـعـ بـی
 گـهـرـ دـهـوـلـهـمـهـنـ بـی خـاوـهـنـ بـهـخـشـهـ بـی
 تـهـ گـهـرـ هـهـزـارـ بـی بـهـ گـیـعـوـ فـرـمـانـ خـذـمـهـنـ گـهـلـ کـاـ بـهـ دـلـ وـ بـهـ گـیـانـ
 گـهـرـ کـوـینـخـا بـوـ ، نـهـلـیـ مـنـ کـوـینـخـامـ
 هـهـرـکـارـیـ نـاـوـدـیـ وـ ، وـهـ کـهـلـیـ گـاـنـامـ
 نـهـ کـهـ وـیـتـهـ هـهـرـ رـهـوـشـتـیـ بـوـ گـهـنـ
 خـهـلـکـیـ دـیـکـهـیـ خـوـیـ نـهـخـانـهـ نـاـوـ بـهـنـ
 دـهـوـلـهـمـهـنـ نـهـبـیـ وـ خـادـمـیـ دـهـنـارـ خـوـیـ دـورـخـانـهـوـ لـهـ بـرـایـهـزـارـ
 نـهـ پـیـاوـیـ گـاـنـاـ نـهـمـعـاشـ خـورـ بـیـ
 دـلـسـوـزـیـ گـهـلـ بـیـ هـاـ بـهـ هـهـرـ جـوـرـبـیـ ؟
 گـیـانـیـ شـیرـبـنـیـ بـوـ صـوـدـیـ هـهـمـوـانـ
 بـهـختـ کـاـ لـهـ رـیـیـ چـاـکـیـ نـیـشـتـانـ
 اوـ وـ جـارـهـ ئـهـلـیـمـ منـیـعـ کـوـرـرـدـارـمـ
 لـهـ نـاـوـ بـهـقـانـاـ منـیـعـ بـهـشـرـاـرـمـ

﴿بنج خسته کو نه که له سه شعری گانه باوک﴾

بهرده ریزه با جواز بی هاوه ساری گه و هر نیه
 پاره وو ملکه و معاش و خزنه وه که جهوه هر نیه
 هاری رسی بو روسته مه ا جی ای ره حمه وو گه مکه هر نیه
 سه هر که خال بی له فکری میله نی قهت سه هر نیه
 دل که گه رسی تیا ذه بی قهت قابلی دل به هر نیه
 ن په ری دهوری نفه ز گه و له شکرو گورزی گران
 به کیه تی بی ویسته گه سردو بو بلندی نیشنان
 با بزانن هر له هاوه نا گه داو میرو شوان
 پیاوه نی گه سردو به نوک خامه بیه و نوتقی زوان
 ادعا موحتاجی نیرو گه سلحو خه نجه هر نیه
 کوا ؟ دلپری هیچ نه ترسی خوی بخاته لیو خه ته
 همل بکاهه سه هر فغاز و گربه وو شین و چه مه
 تاجی گازادی له بن به حری خه ما بیشته ده
 بو ، بلندی نیشنان و راوی گازادی سه فه
 گورده گه ماما کام سه فه سه برانی سه هر به هر نیه
 بازی روحی کاوه بیه گه سردو له ناو اه لفر ری
 روسته می زا بل زه مینه کفنه خوی وا دا در ری
 سه ده کو فارهادی کلورر په رده بی جه رگی در ری
 شیر له خوبی خوی گوزه شنی کرد و نه عره هی همل بری
 ریوی گه مری کرد که نوبه هی نه عره هی چه بیده هر نیه

که همه هر که نجع یه بن فه رمو ده با ره نجی بلهین
باری خو ملن بو هه وار کهی زه و سربستی بلهین
گفت به جاری اینتفاقی بی درود بی گرد بکین
گیره^(۱) شیوینی کنهی هیئت صورتی راهتی قلت بدین
خوی بنهی بی کار و یقه قلت خه تای صه پهدر بی
دهسته به که دائم خه ریکه کومهال سروهت بـکات
ناقیکیعنی هه خه ریکه خوی چشی نیست بـکت
هیندی ره حست جو به نابی قلت که ههوزه حست بـکات
که متیار^(۲) هه را له سه فکری کوزی قبیت بـکت
سـه د پـلـانـگـتـ لـهـتـ لـهـتـ کـرـیـ هـهـوـ دـاـخـلـ دـمـقـتـرـ بـیـ
ماـگـرـیـ حـسـ دـهـرـونـیـ دـهـستـهـ بـیـکـونـ هـلـکـرـراـ
داـوـیـ نـامـوسـیـ هـهـنـدـیـ رـاـهـ دـهـسـ بـهـرـبوـ درـرـاـ
خـوـ ،ـ پـساـ بـرـدـیـ (ـخـمـلـ)ـ نـالـیـ هـهـمـارـیـ چـرـراـ
واـ چـهـقـهـلـ^(۳)ـ باـوـیـ نـهـماـ هـوـسـقـانـیـ مرـدـارـیـ بـرـرـاـ
نانـیـ بـوـچـیـ لـهـ فـکـرـیـ نـانـیـ بـیـ پـرـ گـهـزـرـ بـیـ ؟

۱ - گیره شیوین : - یـشارـهـ بـهـ بـهـ کـیـکـ کـهـ هـهـ فـکـرـیـکـ
کـومـهـلاـیـهـنـیـ لـهـ گـورـدـستـانـدـاـ یـهـ کـرـاـ یـهـوـ یـهـ بـوـ بـهـ هـوـیـ تـیـکـ دـانـیـ هـهـوـ
فـکـرـهـ .ـ وـهـ خـوـبـشـیـ هـبـچـیـ نـهـ یـهـ کـرـدـ .

۲ - که متیار : - یـشارـهـ سـکـراـوـهـ بـوـ بـهـ کـیـکـ کـهـ پـیـارـیـکـ بـهـ
ناـوـبـانـگـ بـوـ بـهـ لـامـ لـهـ گـهـرـهـ هـهـمـوـ مـیـهـنـیـ کـورـدـ پـارـچـهـ پـارـچـهـ بـکـراـیـهـ بـهـ ؟

(خنجری ڦانع و تاق کسری)

روزیک له بُغدا دمچوم بو که ردان
روهه روز ههلات به ناوی سههان
له پاش ماوه به که رویم به ریدا مانو بوم تو زیک ویسام له جی دا
کانی بههار بو روایم ھو دهسته به گول چنرا بو ھوت له ههفتہ
میر کی پرچیمهن گولی سههوز و صور ریزی گولاوان ھه دره و شا له دور
روایم له دورو گردی دیاره تو زی تی فکرام بی نیم ھاناره
---هروا رویشم تـا گهیمه پالی
نهختیک تی فکرام له شیوه و حالی
زانیم پاشماوهی دهوری دهورانه خاپوری دهستی جهوری زهمانه
دو ثاقی کهورهم لهوی پیش چاو کوت
کونھو دارروخاو به وینھی ھهشکوت
به جاویکی وورد خهبلی تی فکرام
لهو جیگهی خوما ویسام به هه رهام
دونم ھی گردون پور زولم و صتم
پور مهیفهت و ھیعن پور ده رد و ھه لام

= شهرتیکه هه تیسیفداده دنیاره کی بکردا به پوی خوش بو .
— چه قه : — گیشار به به په کیلکه که هه هه دیزه به کدا
کوچک بو وانا له هو مو گیشیکدا اشتراکی هه کرد به لام هه گه ل هیج
که سیکدا راستی نه هه کرد هه هه مقصدمی به زه ری خوی بو .

نم یادگاره هی کام دهوره به ؟ جیگه نشین کام شای گهوره به ؟
کی پُری دلخوش بو ؟ کی کردی به مال ؟
کی هیشی تبا کرد ؟ کی پُری بو خونهحال ؟
کی دیواری سکرد ؟ کی رشق رونگی ؟
کی جیی هیشت پاش خوی زور به دلتنه نکی ؟
کی گورهی گهچی بو هینا به ڈاو ؟
کی تبا دروست کرد باغ وحوزی ڈاو ؟
کی دهوری شاهی تیدا به سهور برده ؟
کی تبا دا هیئت کی خزمه نی ڈا کرد ؟
ماخو چهن هزار بی سهرو سامانی بو محاکہ هاتنه دیوان ؟
ماخو چهن گمہنجی بی کھسی هزار
له سهور خور رایی تبا درابی له دار ؟
ماخو چهن هدویو بی دا کٹ و بازان
تبا هولتو ڈاہن بو پارچه یه کٹ نان ؟
خوزگه همزانی جیگهی کی ہوہ !
فـ ڈنگ کر دوہو بـ جیی هیشتہو
مهمنانی جیگهی کام شہریاره عدل پهروهه ، یا هنہ مکاره
وہ تہن پـ روہه رو نہ رہجھت بو
پـ اوہ کٹ هیندی شا گورگی مبلحت بو
خوزگه همزانی نم کھلاوہ به نیشانهی عدلی هیجع به لاوہ به
ناگاه لہو گرده ده نکی پـ بد ابو بـ زمانی حل کوہ کفتہو گو

دونی ۲۴۰ی خنهنجه هزاری بی که س
له من خرابتر بـه بی فریاد رس
گـم ناقه کونه و ادار و خاوه گـاهاری کونی ۶۷۰ دله جـماوه
پـاشماوهی دهوری نـوهی سـامـانـه بـادـگـارـی کـونـه نـوهـی شـاهـانـه
وـهـخـقـ خـوـی جـیـگـهـی شـهـهـرـیـارـانـ بو
ناـقـانـهـی دـایـکـی چـهـرـخـی دـهـورـانـ بو
چـمنـ گـربـی دـلـی هـهـزـارـی کـرـدو لـهـ روـیـ مـهـدـانـاـنـاـ گـوـیـ عـدـلـیـ بـرـدو
گـمـ نـاقـهـ کـهـواـ نـهـهـنـانـیـ بـوـشـهـ کـوـنـهـ وـهـ دـارـ وـخـاـوـ رـهـنـگـیـ نـهـخـوـهـهـ
کـهـهـرـ چـاـوهـیـ عـدـلـیـ دـنـیـاـ بوـ بـهـ وـبـهـ وـقـایـابـ تـاقـیـ تـهـنـیـاـ بو
کـانـگـایـ دـارـگـارـ عـلـمـ وـ زـانـیـنـ بو
بوـ باـخـچـهـیـ گـهـلـیـ هـهـزـارـ پـهـرـزـانـ بو
جـیـیـ گـهـادـ بـونـ دـلـهـیـ پـزـرـ خـمـ بو
جـیـیـ دـهـرـ کـرـدنـ ۳۹۰ وـرـوـ سـتـهـمـ بو
جـیـگـهـیـ شـهـاـبـانـیـ عـدـلـهـنـواـ بوـ جـیـیـ زـانـایـانـ وـ دـهـسـتـهـیـ مـلاـ بو
جـیـگـهـیـ شـاـذـیـ نـهـوـهـیـ کـورـدـ بو
جـیـگـهـیـ شـهـیـرـانـیـ بـهـ دـهـسـ وـ بـرـدـ بو
جـیـیـ دـلـخـوشـ کـرـدنـ نـهـوـهـیـ ۴۰۰ غـورـ بو
جـیـیـ پـیـکـهـنـینـ وـشـادـیـ وـصـرـورـ بو
جـیـیـ پـیـکـهـیـ هـیـنـانـیـ ۳ـاوـانـیـ حـکـزـ اوـ
دورـ لـهـ ئـینـسانـیـ روـوـ رـدـشـ وـ دـزـ بو
مهـنـوارـهـ بـهـراـ ئـیـسـتـهـ خـامـوـهـهـ ڈـاوـیـ لـهـ باـزارـ حـقـ فـهـرـامـوـشـهـ
اـهـنـهـوـشـیرـهـوـانـ نـهـوـهـیـ سـامـانـیـ بـودـادـگـارـیـ خـوـیـ ۳ـهـمـیـهـ پـیـکـهـانـیـ

کسرا نهنهوی ماسانیاں بو

شامی ده زنگ دلبر مردی مهدان بو
 ماسانیه کانیش کوردی نهواون له ناو میزودا به کورد ناصر اون
 پهخن بو وحدلی به روی دنیاوه ناوی هشور بو له هرچوار لاده
 ۴ دوری کسرا پیکو گورگو مرد

زینیان سه هر ۴۰ چو بی هرارو بی هزار
 ترا زووی متتم پهنه چهرا بو گلوبی هدلی نیا ههل کرا بو
 ههنا کو دوری نهوشیرهوان بو په کانهی دهستی دوری دوران بو
 گله دسکری شامی کسرا به منواره به وا وا بی نهایه
 هزاری بوجسی وا دا تپیوم ؟

گیسته گازیت بار هر ۴۰ وه که هه تیوم
 من فه خر ۴۰ کم بهم دیرانه یه چونکه باشمادی هوزن سانیه
 من چهنده گالای رده زنگا و رده زنگم دی
 چهن دوری زینی به بی ده زنگم دی

چهن میلهت پهروه چهن پادشاهان
 چهن گازادیخوا چهن پاههوانان
 چهن وزیری باش خه مخوری هزار
 دهستهی نائبان هزاران هزار

چهن گه دیبان و عالمانی چاکه
 لای من گوچیان گرد بو زیر په ردهی خاکه
 گلم دهسته گهوره گه بین به چاود سوار ریز گهون بو همه مری راع
 هزارو کوینخاو وزیر و پاها هیج فهرقی نه بو له دهوره طاشا

کس زوردار نبو همه وه کو په کی
 له شیخو هاغاو گاهنگه رو به کی
 کس مالی کمی به زور نه آهارد گلوبی عهد دنیای رون آه کرد
 همه به دلخواش دهم به پیکه نین دهوریان را بورد له روی سه رزه میخ
 مه نواره به وا که آیسته چولم دیرانه و رو خاو جیاوی پولم
 ریزی هواره و پیش مرگی دلیر
 لهم دهشته گهوره آه ویسان وه کت شبر
 عیواره و خته بو سه لاعی شا زور به محترم آه ویسا هبا
 ده نگی که ره ناو موزیقه هوردو
 له هر چوار لاوه نه کت به کت و دو
 همه و بیانی نه علیمی عاشکه
 ته در بی شمشیر گورزو به که مر
 بو جه زنی نه روز آه بو به هرا
 بو دارا کردن دهوری گاهایش
 ئم گور رستازه هکیه وا دیاره
 چهن لاو چهن گهنجی زیره کت و دلیر
 زیره هونه رهه و چهن هنهه کاران
 چهن چاو نه ترس او چهن گاهنگه کاران
 چهن پیاوی گهوره چهن منالی وورد
 له تور کت و عه رب له فارس وله کورد
 لهم گور رستازه بون به میوانی جیگه بیان خوش کرد به جاویدانی
 آه دهوره خه و بو اینشم و ده رچو و
 سه ده هزار خوزگم به زه مانی زو و

خنهنجه بزانه دنيا هروابه بو همهو کسی هر بی و هله
من بلهای خومو کاز-گای ههدل بوم

ئیسته ئی-بینی که بدم درده چوم

گه و چیکه جیگهی هتله مکارانه ئاخوا! چی لی کاده عتی زهمانه?

برروانه له حال بویس و زوماگت

به چی ئەحرالی چونه پهزادهی خاکت

من ناوی چاکم خسته دنیاده ئوان له شوان جبلوه

مادام که دنيا هـ-هـ ناخـ-ربونه

باش بو و خراب بی له دهس در چونه

چهــ خوشــ گشت کــس نــاوــی به چــاــکــهــ

مــیــزــوــ اــیــمــوــیــ له روــیــ ئــمــ خــاــکــهــ

﴿ هــونــهــ رــیــ ئــمــ زــهــماــنــهــ ﴾

هــونــهــ رــوــهــ رــیــ ئــمــ زــهــماــنــهــ بــیــ دــهــنــگــنــ

بوــیــ مــیــ-هــتــ نــهــ پــاشــ وــبــیــ لــهــنــگــنــ

لــضــحــیــهــ لــازــمــهــ لهــ هــهــ رــ شــاــعــرــ جــوــنــکــهــ رــوــحــیــ رــهــوــانــیــ فــهــرــهــنــگــنــ

خــونــدــنــهــ وــاــ بــرــاــیــ هــیــنــاــ پــیــعنــ دــورــ لــهــ نــالــاــزــ وــ کــوــشــقــنــ وــ جــهــنــگــنــ

هــوــ کــچــانــهــ کــهــ ئــیــســتــهــ ئــیــیــ بــیــفــ چــهــنــدــهــ نــازــدارــوــ نــازــکــیــ وــ شــهــنــگــنــ

حــیــفــهــ وــاــ پــولــ بــهــ پــولــ اــ بــیــگــکــارــاــ زــهــرــدــوــزــاــکــاــ وــ زــیــزــوــ بــیــ رــهــنــگــنــ

پــاــلــهــوــانــیــ بــهــ هــبــیــزــیــ حــکــارــهــنــگــهــ

بوــچــیــ رــاــگــهــ مــمــلــولــ وــ دــاتــهــنــگــنــ

صــهــیرــیــ پــیــانــیــ قــیــ کــهــ بــهــتــوــ کــهــ هــرــهــلــیــ کــبــیــزــوــ لــیــوــهــیــ بــهــنــگــنــ

بوجی هندی له زنجـهـدا خـهـکـاو ؟
 هـنـدـی دـلـوـشـ لـهـ کـوـشـکـ وـ هـورـهـ نـسـگـنـ
 گـهـرـ نـهـماـشـاـیـ دـهـسـ وـ دـهـمـ وـ چـاـوـ کـهـی
 تـادـهـ مـیـزـاـدـهـ پـاـکـیـ یـهـکـ رـهـنـگـنـ
 بوـ ؛ـ نـهـڑـنـاـ گـهـلـیـ بـهـ مـهـیـلـ وـ صـهـادـ ؟
 دـهـسـتـهـبـیـ گـبـدـیـ رـوـزـبـیـ نـهـنـگـنـ
 بـوـ جـیـ نـادـانـیـ شـهـوـلـهـمـنـ زـیرـنـ ؟ـ بـوـ جـیـ زـانـایـ بـیـ نـهـواـ نـهـنـگـنـ
 گـهـیـ دـهـمـیـ خـوـبـنـدـهـوـارـوـ پـاـشـ کـاـوـتـوـ
 سـکـوـ بـنـوـ یـهـکـ گـرـنـ دـهـ کـوـ هـهـنـگـنـ
 شـانـ عـهـکـنـ ،ـ شـارـ عـهـکـنـ ،ـ عـهـ آـهـنـ بـهـ صـرـادـ
 بـوـ جـیـ گـیـترـ زـهـعـیـفـ وـ بـیـ رـهـنـگـنـ
 (بـیـنـجـ خـهـتـهـکـ بـوـ پـیـکـهـنـ))

بـراـ دـاخـنـیـ دـلـمـ هـینـدـهـ بـهـ تـاـوـهـ کـهـ هـهـلـاـ شـهـرـمـ وـ عـهـ بـیـمـلاـ هـهـمـاـوـهـ
 دـهـ گـوـیـ شـلـکـ لـهـ بـوـ گـهـمـ خـوـگـهـ رـرـاـوـهـ
 کـرـاـمـیـکـ هـهـبـهـ گـهـتـیـ دـرـرـاـوـهـ
 نـهـ دـاـوـیـنـ تـاـ یـهـخـهـ پـیـنـهـ کـرـاـوـهـ
 هـهـزـارـ خـوـزـگـمـ بـهـ هـهـوـ دـهـوـرـانـیـ پـیـشوـ
 کـهـ خـامـیـ تـازـهـ بـوـ هـیـجـ زـمـ دـورـیـ بـوـ
 بـلـامـ بـیـمـ نـیـهـ یـهـکـ گـهـزـ بـوـ یـاـ دـوـ
 هـهـمـهـ نـوـ هـالـ وـ نـوـ مـانـگـهـ بـهـ مـیـزـوـ
 کـهـ هـهـمـ پـارـچـهـ لـهـ بـهـ رـمـاـهـهـ لـدـورـاـوـهـ

پخوین سور بو بو گه رنا ئەملى شىنە
 تەماناڭەن كە چەلەكى چىن بە چۈنە
 لە تو پرسىيار ئەكم ئەم زۇنە زۇنە
 وەكى دېۋاجاھە گول گول بو بە ېنىيە
 ئەجولامو بە زېرى نەرمە سارە
 وەكى چەرمى دەباخانە بە بۇنە
 رەش و لوج لوج بە وېنەي ھىزە ررۇنە
 درو ناكەم بە كونى ھېنەدە كۈنە لە بىرم نايە ئەسىلى جىھ بۇ ؟ چۈنە ؟
 لە خامە، يابلورى، يالە جادە
 يەكى تر واى ۋە دېۋە چەرخى گەردون
 بە پەرانى بەھاراڭ خەتىيە مەمنۇن
 وەكى چاروکە كان پوركە خاتۇن
 بە خەو زەيدى سپۇنۇ^(۱) سو كە ساپۇن
 ھەمېشە چاوا ررۇانى تەشت و ئاوه

۱ - سپۇن : - سپۇن رەگە گىاپىكى كويىستاڭىھ كە لە كۆيىستقانە كانى
 كوردىستا ئاما سەوز ئەپىت ئەورەگە گىاپە لادىپىھ ھەزارە كان ھەلى
 ئەكەن لە بەرھەناواوشىكى ئەتكەزەوە بە دول ئەپگۈرنى ھەنا ورد ئەپىت
 ئەپكەن بە جله كانىماذا لە كانى شورىن دا كە ھەلى ئەفلىيەپىنگى كە ذېڭى كەم
 دەر ئەدا تۈزى چەلەكى جله كان ئەرم ئەڭات وانا ساپۇنلى لادىپى ھەر
 ئەو گىاپىبە .

به شام نا بلی باری گراید

په روی گاردماں کی^(۱) لای گاشہ وانه

له ده س عالو شه کی مالم ویرانه به روز آه پایی فیزی چابخانه
به شه و لینه هی منالی را کشاوه

له کلن ده خلدا هوررو خه رام

له بدر بونی له مه جلیس شه رمه هارم

له روزی ترف و بارانا دموارم به زستاناله جی زو خال و دارم

به هاوینانه چه نری خوده تاوه

وہ کو ته وقی غه زه ب ، ناوی لیباسه !

وہ کو گه رهه ره ناوا کس نه ناصه

له بدر ام ده رده په حام که ساچه ٹه زانم نا کو آه سوم هر کراچه

ٹه لی بو کفنه کم زه مزدم کراوه

۱ — گاردماں : — گاردماں کی پارچه په رویه کی که گاشہ وانه

گان دهورو پشتی بردنا شه کی پی آه مالنہ وہ بو آه مه گاردہ که جی

نه مینی بو آه و کھی کی له پاٹش نه وی تر گاش لی آه کا . ڈانع چونکو

خوی گاشہ وانی ذور کردوه وہ گاردماں کی نه بوه به نا چاری گلم

کراچه جوانه هی دا که نسوه و گلردی پی مالبوه نهوه خوزگه روزیک

نه بونه کوره و مستاندا زبانی ٹلمع نه کرا به فلیمیکی صینه همای نه و کاه

خه نهر

جور نه کوت که ٹنخ چور نیلوه .

له گهر خاکم بی و باخی بنیزم و هبا خانوم بی و خستنی بپیزم!
له بهر بی گلیشیده وا گیزو و یازم له گهر گیشم بی و عارهق بر ریزم
چه گیسختیا جیم به بهر گو نازو گاوه؟

ووهه پنواره ههی هاوده ردی هوشپار

نوجاتم دهنه له دهس پیکاری زور دلو

هه ڦا ٻو خوم سکومه کامي و ڪار ٿئه گه رنا ره نجس روز بڪي ڪري ڳلو¹
به راهه چهن ڪراهي دانه راوه

ههنا کی واژہ لیل و قورباغہ ساریں؟

ههنا کی بی مکان و دور بے دور بیم؟

هەناکى گىرى داوى پور زەرەر ؟

گوہی دم واپہ گتھر کارپکھر

نه جانی خوم بدهم لهم به ندو باوه

﴿ خبری ڈالنے والے کی ﴾

ساني هانوجوي سهر چل
بو تو چيگهی سهيرانه
نه دا ينكش هوس نه برا
نه خاوهن کوشکي جوانی
بي خزم و خوابيش و بي کس
صيران ناگهی له ناو گول و
ناگهري له روی گامان

ناوي چهيرانی سهر گول
کام گولي گهش و جوانه
چيه گهم همهولو هرا
نه خاوهن سامانی
نه دوكان و سهيرات هوس
بوجي به چهشني بولبلو
يا وه کت باقی مده کات

{ وهرامي هزكش }

وهرامت بهمو آهواز
شتی بي سودايش چبه
بوژن نابی به ماوه
بونی خوشی گول گرم
له گوی چم و له سکپواز
نه زری گولي باخه کات
نه يکم به شاني نه ميز
زستاز دهس کم به گربن
له هيزی شانو بالم
نه زگویني جوانو شيران
نه ربهشت نه شور ریه و
داوا ناکم له نامه رد
گوی هونهدم برددهو

کاكى سكوردي دلهاوتا
سهيران سوديکي نيه
سهيران به کارم نايه
به هاران وخته بمرم
بنیشق داري قهزواف
به فراوي ناو شاخه کات
کو ئه کمو آلا پايیز
نه مهل ناوم به هاوین
له بري رهنجي سالم
پاشه کوت گه خهم نه زگوین
زستاز ئه حه و یه و
برصي ناکووم ره زگك زه رد
من به رهنج و سکرده و

زستان به بی خم گهی خوم
 نایین پاره و دینار
 ماله و مال سرگه رگه ردازه
 را گویین به هه بران
 گهونه چالی مردن
 بگره دل هرجی گه لیم
 بو ؟ برمی و گیزو ویزی
 بو ئیش ییکه به گاله
 ههنا کو روزی مردن
 گهی تیو به گامان

رهنجی هیزی بازدی خوم
 هر کس تمهل بی نه کار
 دائم موحتاجی ناز
 گهی هاوینا
 زستان بی جیگه و خواردن
 خنهنجه رگوی را گره ایم
 گهی هارهق بور بزی
 ههسته بالت هه ماله
 هولیسه له ایش کردن
 گهی به خاوهنی ناز

﴿ کونه هاری نهی و بردہ بہل ﴾

یاران گانیه یاراف گانیه شادیو به شارت دنیا گانیه
 روزی دهسته بی هادانی تمیز به سرگردی شیخ عبدالعزیز
 سواری گهپ بوان رویان بو شکار
 ایم شیو و ایم شیو پر روز و نه زار
 راوگهی گهول روز و دولی دوله سوو
 گهنجه ا بنداری دهشق شهاره زور
 کولوسو چواله نا دوازده برا دهشتی (آن فاخت) همه مو راوگرا
 دهشتی (و هله سخت) نا توی (برده بہل)
 دا پوشرا به سوار له دهشت نا به کمال

خوردن له نانجی و همی همی سوار
 وه کت رازی سهراز له سهراز به خوار
 به سهراز برد بدل روایم گاهاره
 دیاره که جینگهی په کت گورد شاره
 قهقههی و بازار سهراو دوکاوه
 به چینهی خانوی هر روا عله یافته
 به کورتی سه روز به گارویشکه راو
 که لادی شارمات بو نه کرا ته واو
 له روزی چوارم که روایشکیکان کوشت
 که سه رمان بری و خوبنه که مان رشت
 خوبن رزا با سه ر برد بکه پانا
 که خوبنی لی سکوت هات بزوانا
 (ووشی برد)

وونی هی سوار لادی په ندم په نرمی زامانی کوشت همه کله ندم
 وه زیه هم خوبنی همه هله جارم بی زو خی درونی پر جه خارم بی
 چهن خوبنی پیاده چهن خوبنی سوار
 رزا به سه رما هزاران هزار
 که برد گمهی ووت سه آنی همه ام
 پشموم لی برد روا ته واو نه واسام
 (وهر ای گانم)

وهر ام داوه روم کرد له هه برد
 ونم هی بردی وه کو من ره نگ زرد

من سویلت ۴۹دم به خرای لامه کان
 به ٹافریده دهورانی جیهان
 بوم بیان بکه رازی ذیهانی همهوله نا اخر هرجی هزاری
 له ملاو له شیخ له بگت و له میر له ٹاغاو مسکن له پاشاد و هزیر
 نه کوشک و خانو له شارو دیهات
 گهم شاره گبوره بوجی وای لی هات ?

(۴) وهرامی بهرد

دونی ۴۸ی ڈافع تو خوبندهواری
 من دام هزاری زرنگت و هوشیاری
 همیری میزوکه ! هزاری چونه دهستاری کی به ؟ ۴۹م شاره کونه
 له پینه میلاددا له قدرنی همه رتم
 هوزی ماده کارت له زور نا به کم
 له ۴۷۷ دور و پاوه هاتند ۴ هادیا
 کر دیان به مهله ند گشت دهستو چیا
 کو بونو له که کت زورو بی شدار دهوله تی مادیان هینایه همه رکار
 شاری پایته ختیان ناوازا (هه کبا نان)
 په کم هدا (دیو کمن) دا زیست له سه رته خت
 به خوشیو شادی کوتای ته بیلی پخت
 هپای دروست کرد له پیاده و سوار
 همه ردی روی مهیدان پاهوانی کار

ماموشای را گرت بو خویندهواری
شاری رازانو فهنه مهاری
صوارهی سر بازی خسته ناو ریگا
دهنکو هیچ کس مال کس نه با
مسکین نه وازو هزار پهروه بو
بو باقی شاهان چهشنبه صهروه رب بو
به بی غاز او و بی شهر رو هرا
پهیای کرد بو کورد ناو و ما بر رو
جیگه داری او و (فره فرتیغ) بو
له شوبنی باوکی غیره نی نوان
صنوری خاکی بلاؤ گرده وه
دهره جهی هر باز له پیاده و صوار
چه په ر بو بار پد لهم شار بو او هار
له گمل در او حیکانی
الو گورر
پیویستی هوزی چاکت به ده سه مانی
زور زور تیکوشا به هوشیاری
له پاش چهن سالی به بی ده ردی سه
و ولاقی جی هیشت له بو (هو خشته ر)
هو خشته ر کوری هاته روی مه بدان
چاکتر تیکوشا بو هوزی گوردان
چپای پیکو نا زوو به ده سو برد
دو زمی دهوری همه مو و له ناو برد

که مهر بهشتیه بود، تا روزی مردن
شاهی دلنواز هزار پرورد بود
بود، ده کردنی دهولتی گاشور
زانی گاشوری مردی دلیرن
شمرکرو، ووریا به کوشتن فیز
لهجا (هوخته) پادشاهی عادل

خوشکی خوی به خشی به پاشای بابل
به هوی زاوایی هم پاشا کهوره
هاشواریان دهر کرد نهان له و دهوره
عهجهما پایته‌خنی هینا شاره‌زور
شاری درست کرد به (نهوی) مهشور
(نهوی) و (بهردنه‌بله) ههنا کو (خولمار)
دهم دهشته گهوره همه‌مو و کرد به‌هار
بررواهه ههشته‌یاش بمحبته‌هی ماوه
تا چاو کار هه‌کا له هه‌در چوار لاده
کوری (هه‌خشته‌ر) (ناوی هازدیها که)
له، میزونو همان پی‌ی هه‌لین (زوحاک)
هه‌رچه‌ن میزونوس هه‌لین خوین هه‌بو
هو قازانچی خوی شاهی پیادکوز بو
به‌لام ته‌پاشای میزونی یونازه که
مه‌هیری را بوردزی هه‌راو جیهان که
بوت دهه هه‌که‌که خوین هه‌نبوه
گشته درویه و هیچ پیادکوز نه‌اوه

برروانه وشهی (هـردوت) یونانی
 گیـپـانـی ئـکـا ، زور بـهـ جـوـانـی
 لـهـ پـاشـ (ئـازـدـیـهـاـکـ) زـورـهـ هـاـتـهـ (زـورـ)
 ئـیـسـتـهـیـهـ بـهـ خـاـکـهـ ئـهـلـینـ (شـارـهـزـورـ)
 ئـاـخـرـ پـادـشـایـ مـادـهـکـافـ ؟ زـورـ) ۰
 لـهـ نـاوـ مـبـرـودـاـ تـهـواـوـ وـهـشـوـرـهـ
 لـهـ دـهـورـیـ (زـورـ) دـاـدـهـ،ـرـیـانـ دـوـابـیـ هـاتـ
 حـوـکـیـاـنـ نـهـماـ ، لـهـ خـاـکـ کـوـنـ وـولـاتـ
 پـاشـ ماـوـهـیـ ئـهـوـانـ بـوـ هـوـزـیـ کـوـرـدـاـنـ
 نـهـپـلهـیـ نـهـوـگـیـنـهـوـ فـهـقـهـیـانـهـیـ بـاـنـ
 کـهـ ، بـهـرـدـ ئـمـ رـازـهـیـ بـوـ گـیـرـرـامـوـهـ
 سـکـرـرـ نـوـشـمـ بـوـ بـرـدـ بـهـ حـلـامـهـوـدـ
 دـوـنـمـ مـهـمـنـوـنـ بـومـ ئـهـیـ بـهـرـدـیـ کـوـنـهـ
 شـارـهـزـاتـ سـکـرـدـمـ کـهـ مـیدـیـاـ چـوـنـهـ
 هـنـیـشـ دـوـبـارـهـ زـاـمـ کـوـلـاـوـهـ
 خـوـراـ حـاـزـیـمـ کـرـدـ گـهـرـرـاـهـ دـوـاـوـهـ

} پـینـجـ خـشـتـکـیـ خـهـنـجـهـرـیـ کـوـرـیـ قـانـعـ لـهـ سـهـرـ شـهـرـیـ بـاـوـکـیـ {

گـهـیـ وـهـنـهـنـهـ بـهـنـنـدـهـ پـهـشـیـوـوـمـ فـهـکـرـیـ دـلـ ، دـلـ دـهـرـ دـهـکـاـ
 دـلـ بـهـ جـارـیـ تـفـ لـهـ دـوـسـهـ دـهـزـنـهـوـوـ دـوـلـبـهـرـ ئـهـکـاـ

جو گهای زو گاوی جه رگم وا له چاوم همه کا
 هی وه نهان ده دردت له دلما زای سه د خه نجه رمه کا
 بوبونی جه رگی له تلهت گیشی سه د نه شه رمه کا
 سه بیری باع ولا له زاری پر رگولو پر نیمه نت
 سه هری ناف گهای گاوی سار دی گوله نی پر سه هر و نت
 بی نه ماش ای دار سایی پر به هاو شه و کنت
 چون به ټور بانت نه بیم بو منزه ری پر قیمه نت
 در رکت و دالت نف له لاله و سو صد و عه نبه رمه کا
 میره گه نه خشینت بڑی بو ٹا افی چین چینه کی
 هر بڑی قه ندیل و ٹا کو لو نکبی به فرینه کی
 هردو کو یستانت بڑی بو سو هنه ره ره نگینه کی
 گه رمیات ده کت نه نالی بو ههوا شیرینه کی
 ٹامنی گه ورہ کچانت که پ به نه بشه کر رمه کا
 کی قه لم هیزی هه په با می بکا یانا خه کت ؟
 کی زوان نو تی هه په بو خاکی وہ کت شیر داخه کت ؟
 روحی ٹیمه بلبله بو نه رگس و گولبا خه کت ؟
 دوشہ نان و قه لبیزهی به فراوی ها خر داخه کت
 بی درو وه الله له گاوی زه منه م و که و نه رمه کا
 هینده مه ستم لهی وه نهان فه رقی نیه به زم و خه ته
 ده ته پیش چاوم وہ کو په کت جوشی هه لپر رکی وجہ مهر
 ٹاموی بیم کن به هاوو بچمه رو تیهی ناجوره
 هی وه نهان خا کت به حور ری ده س کوی بو ناجی مهر

تازه کی مہیل و خهیالی ناج یا ۹۰ فسہر ۹۰ کا؟
نهی روہ نهن و ۹۰ وہ بالله غولی کیوی توی فروشت
هر زہبیو نہ خلافی پہستی جن و دیوی توی فروشت
بی سارو بی خاده نہ بی مال و خیوی توی فروشت
نه پوہ نہن داخی گرام دیله ردیوی توی فروشت
دیقہ تی ریعنی عہدہ دی عہبنا لہ جادو گھر نہ کا

کانٹ و ناشہ کی

گهی ئاشى مەنھەت دەوار دارو و خاۋ
سەرنى دانەپىو جوگە بى بى ئاو
ھەبواز كېچ خواردو ناودالان تەپىيو
ھودە تەۋەزەنگىڭ روشنى ذەدبو
كولەك شكار نېھەكە لارو چەوت
لە ئاش قەت ذەپۇ بە وينەي گەشكەوت
دولپانە كون كون نى ئاش قلىيشاۋ
چەقەنە لەت لەت كەوچكە دررداو
دارى پى زەنگىڭ زەنگىڭ توب كون ھەلازو
مۇرەھەنگىڭ نابار خوانىڭ ھەدىس چو
پەردائىش لارەنەنگىڭ تەۋەرە شكار
بىست وەكە زوانى مار پەررە پرەنگىڭ
كەردانى تو سېحرى لۇنيە كە ئاوت نېھە ئەم فېشكە جىھە ؟
ئەگۈنھەتەپە نەرائىسە نەكىپە لە شەر زيانزە لە تو نەمدى خىرى

له سکانی بیدار بستم پی ۴۷۶۵
 به همه مل پرشنگک چاودم کویر نه کی
 به کوهه بین بستم شکاره هیشتا فیشه که ت هم راه نه گرماوه
 سکانی به هزاران له وختی لافار
 وه کت زن دو گیان نیز و کی بتماو
 دهوار بزر له مشک سه رمیع بور له مار
 شوره کی پیست هر روا شاره و شمار
 خرمو کوتاه کت و خمینه رو دور با
 نه صریان و پرشنگک رونا کت و هیوا
 بو صره کی نه بوت گفت چاوه روا این
 به شهرو و به روز و کی پاشه وانجه
 بلو و ۱۰۰ دهالک هزار مهلا یم خسته سه رشانم خه رقه کی گه دایم
 همه هن نه نوستوم شه و به لاته وه هر روم به ریلدا خه و همه با نه وه
 چاوه کویار کردم و نوزو خوار ب پنهانه راشم گرفت نه زه کوله دار
 نه هشتی گه نم وه له و بچی جو ده حاله ۹۸ شی نه مدبوه له تو
 که خاره ن ده غل باراش همه نیز ن
 ۹۸ کی و در رویشی پیم همه بزیره
 ناخ من همه سدم هزارا زو به زو باز تو همه روبنای نه جانه نه ب
 غازانم همه مسال له گفت لافاره کچی جه ذات بو چی همه رماوه
 راسنم پی بی کی نه جانه دهی منیعنی له پاش تو نید بلیم همه خی

وهرامي گاش بوقاون

کالی شر رول هزار و داماو له من خرابتر نه پیو و رو خاد
له من خرابتر مل بی گاو و ناف
کراس بی لاشه کو دا چا که جرداو
سهر بی هیزه ره سکلاش دار رزاو
له و روزو خواپی داوه به تو کوشی نه دیوه راس به بی درو
به له که بی ڈوبچه ناوه دبی پشتین
دھربن شر رو دور به بی به نه خوین
چون بی خامی پیت دریز بوه
رہنگه دروخشارت چه شنی صردوه
صر وو که پھر ره دو خ چاو کونی دمرزی
له چهی هاوین تو هم بی گل زری
مل تالی دهزو صر ده ربی شکار دریز و بی روح که پوله نه ماو
بوچی نازانی مهشوری طامه؟ مال له خاوهنی نه جی حرامه
تا گاشی تو بیم له بی هم وا بیم له و خرابتر هوکت درصو ایم
نه گهر تو صودی و من نه جانم بو خاوهنی نرها تهیج له تو نه جو
پھر داش آه سینی به نهش حهوت دینار
جو گهم گل مال بیمهوی کریکار
بھرمیل نه سینی و بوم گه کا به نی
تو پھرمو بست همهوی دا لان

چهقهنه و خوانسکه و دارپی و موره منگ

بوم حازر آه کا بی همراهو بی ده نگ
 همارو ته شوی و چه کوچ و قله لم کهشم بو دینی له لام گهیکا جم
 گهوسا که منیعن دیمه شهر گرمه جابوم بر روانه له و زرمه زرمه
 عارده نهانی من وه که کلکه رهوي
 بدت له دیوار له خوشی خیوی
 هوده و دالاز و هه یواز و هه رنی به چیمه نتو و خشت دیوار دانه نی
 گه مکا به گاهشنه وه کو بیسان سور له رووی گبئی دا ته اوی مشور
 به کوچری چارت هرشه وی بهست بار
 گه نم گه هارم نایم شه ره هزار
 با، بیره هه بیری لرفه لرفه من
 به شایی دوس و به کوچری دوزمن

﴿ یه کی له چوار خشتنه کیه کانی خه نجه ری گانع ﴾

هدر چاوهی زبان علم و زانینه له ته نگانه دا کومه که بی تینه
 هدر کس لام دنیا که علس نه بی با، دهوله مه ن بی دلی خه میگینه

﴿ پار چه به کت له شعره کانی خانو خور شید دایک گانع ﴾

کج له دوی کور نا گهری هدر کور به کج حاشا گه کا
 گهور کچه مه مصومه ناحق هدر کز و رصوا گه کا
 کور گه که ر حاز کا له کج جاورده ورده دیته لای
 گرفتو گوی همین و جولزو بیکه نه ببر پا گه کا

چونی خانم ؟ بھبھی ا تاکھی ههر له مالی باب عهبي ؟
هاوصری تو زور مناله جونی خوي په پدا گه کا
سالیتر گهر شو نه کھی ، گه بجا گه این پیت پیره کج
گه وردہ مه پیری له که لانا مامه له و سه ودا گه کا
لاچو ! باو کم من له کوي و ؟ شو کردنی گیستام له کوي ؟
هاوصری عن ، لم ولازا کھی خدیالی وا گه کا ؟
که ورہ کج ! بندواره بو من ، تو سه ری باو کے وبرات
وا دلم بو تو تـه و اوی شین و واوہ بلا گـه کا
با من و تو پیکھو و پـهـانی گـهـکـهـ کـهـونـ بـکـهـینـ
جا بـزـانـهـ ، کـیـ بـهـ دـلـ ؟ پـهـجـانـهـ کـهـ گـیـمـزـاـ گـهـ کـاـ ؟
وابـتوـسـینـ ، اـ یـاـ وـهـسـلـ بو بـهـکـتـرـیـ ، یـاـ خـاـکـیـ گـورـ
هـهـرـکـھـیـ دـاـوـاتـ بـکـاـبـیـ سـوـدـهـ خـوـیـ رسـوـاـ گـهـ کـاـ
بو منیـشـ مـلـکـیـ بـهـدـهـشتـ پـرـ بـیـ لهـ حـورـیـ وـ بـمـ دـهـنـیـ
گـهـرـ دـلـ بـوـیـ رـاـچـهـنـیـ دـوـسـهـ دـهـرـتـ بـیـ جـاـ گـهـ کـاـ
موـخـتـهـهـرـ بـمـ جـورـهـ فـیـلـهـ ، کـارـ گـهـ وـمـیـنـیـ نـهـوـاـوـ
ئـهـوـ کـچـهـ بـیـچـارـهـ بـهـ نـوـشـیـ هـهـزـارـ غـهـوـظـاـ گـهـ کـاـ
هـهـرـ کـچـیـ ٹـهـ وـهـسـبـیـهـ تـهـ بـگـرـیـ لهـ دـلـ نـیـ نـاـ کـوـیـتـ
یـارـیـ چـیـ آـسـدـ نـفـ لهـ چـارـهـیـ دـایـکـهـ خـوـ کـیـوـاـ گـهـ کـاـ

(خاتو خورشید دایکه ثانم گاموزگاری هدلهی کچی عهکات)

کـچـمـ ! روـلـهـیـ کـزوـلـهـیـ بـهـرـدـهـ بـارـیـمـ
چـرـایـ روـناـکـ بـیـ دـهـصـقـوـ مـنـزـارـیـمـ

کچم ! پارچه‌ی نه‌زآکاوی زه‌ماه‌ی
نه‌نیجه‌ی ئیمه‌یه‌ای خویندەواریم
وه‌ره ، گوی راگر ، بو په‌ندی دایکت
فـ۴۰۵ حـ۴۰۶ خـ۴۰۷ ، درونی بـقـهـارـیـم
کچم ا هوشی حـهـیـاـو ذـامـوسـیـ خـوتـ بـیـ
نهـکـمـبـتـ کـارـیـ زـهـادـ کـهـیـ دـهـرـدـیـ کـلـبـیـم
نهـخـوـیـ هـرـمـگـیـزـ فـرـبـیـ سـادـهـ روـبـانـ
نهـبـیـتـ هـوـیـ زـبـادـیـ شـینـ وـ زـارـبـیـم
کـچـمـ هوـشـیـارـیـ خـوتـ بـهـ تـاـ کـوـ مـرـدـنـ
وهـکـوـ ، منـ بـهـ ، بـهـ زـرـنـگـیـ وـ هوـشـیـارـبـیـمـ
کـچـمـ وـهـ اللـهـ هـمـوـیـ دـاخـیـ کـچـاـنـهـ ذـخـوـشـینـ دـکـزـیـ وـ بـیـ گـیـختـیـارـبـیـمـ
نهـ تـهـنـهاـ دـهـسـیـهـتمـ بوـ نـوـیـهـ اـ روـلـهـ
فـداـکـارـیـ کـچـانـیـ کـوـرـدـهـوارـبـیـمـ

﴿ خـهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ ﴾

زانین ئـهـیـ دـورـرـیـ تـهـنـیـاـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ
ناـجـیـ فـهـخـرـیـ ئـهـدـبـیـانـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ
ئـهـیـ ئـالـهـنـیـ ئـازـادـیـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ
زـورـ بـیـ نـمـوـنـهـ وـ نـاـکـیـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ
تـراـکـتـورـتـ هـیـفـاـ کـارـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ
بوـ هـاـتوـ چـوـیـ شـارـهـوـشـارـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ
بوـ ھـانـگـکـ کـوـرـدـ لـهـ بـهـ کـنـ	نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ

نهـنـجـهـرـ قـانـعـ وـ زـانـیـنـ

پاپورت هیندا مهندان
 باری تو زور شیرینه
 زورت بوته هوی زیارت
 بو کوشق بود به ما به
 دنیای خسته دلنه نگشی
 تهیاره کردی ویران
 آوارینی گولهی خشم
 (د) آنونه نهادت زیارت
 گهی گوهه ری پر نگفتن
 بو چی گهینه به وولات ?

بو ناو دهربای بی پایان
 داری باری بی وینه
 بهلام گهنجی بی پایان
 زهریت هینه ایه کاهه
 تو پو فروکی جه نگشی
 چه نده قه سرو ته لاران
 تازه کت بو کوشق بی غاده
 چه نده صودت بوماشه
 جوابم برو آی زانین
 هر چی باش نیمه لهلات

﴿ وهرای زانین ﴾

غامبی من زیارت
 نهود کث مه حکومی و پهمند
 بو پاره ز گاری هزار
 بوزور آینه خانه رووی کار
 هزار آینه خانه پهمند
 آهه پابی شهزاده شهزاده
 بو دیده ن و زیارت
 روحی گئی له ناو با
 بو لا بردنی منم
 نوب دینی ده بخانه کار

خه نجیه هینه نه مزانته
 زیانی کی همراه بستی
 بهلی ! زهریم هیندا کار
 نه منانی کاسکی زوردار
 گهی کا به گورزی ده منی
 به بیری من تهیاره
 بو کاصی و تو جارت
 نه کت بو بارینی بومبا
 نویم هینایه به ره
 که چی گیسته متهم کار

هزاری پی هشکینی رهگی له بن دردین
عیج گله نه کن له من

{ قائم و مانگالات }

مانگای لاتی پیرمه روگوی وه کت دیو
داینه له برسا دامارو بهضیو
به زک گامیدشی به سه رکیسه لی
به مل هوشتی به توک چه قلی
به چو وه کت نانجی به کاکت وه کو مار
پهراست وه کت چیخ له سه ر فا به خوار
جرچی لاملت دهمه ی ٹاشه گهر
دو گوہت وه کت پهلاس دراپیت به کسر
کلوکت وه کت کلو صه پشت وه کت مشار
ران باریک و چوت له سه ر تا به خوار
برزا شکه کوله وه چاو کونی نه نور
دیزیکی ذات بر نه زه رد و نوسور
لچ وه کت کله کون دیان دار رز یو
له تاوی پیری دوشاخ هله مده بو
له مه یعنی ساهه له درگای منی جی خهی دوس و شادی دزمنی
نه شبرم خوار دی نه رونت نه دوت
ماخر جی بلیم ؟ ههی خوت وه کو خوت
نه مدی کله کا کهونه هویت له تاو پلوخی و چه بھلی بیفت

گشت روزی نانی ۵۹ دهم بهشوار

تو به خبو بکا همی آهوقی شهستان

خواران وختی کاگل دسته وه

۵-۹ کس مازگای خوبی ۵۹ دوزینه وه

من گهی خومو خنه نجه رو دوریا بسوری ینه وه آهواوی دنیا

نان دوزینه وه گهچیته زیان پیمان آه بژیرن به سه هل و گامان

هینده سوالی کام کرد وه بُو تو

له نادی بو رَّام وه پرروی اوصو

گای جوت بکی نه گردی باری

نه تانجی راوی چه بکی نزاری

نه مرری خوربت نه بزني مودار

نه همه پی سواریت نه یابوی قه نار

وه خن هاشاول گه بی بو هدر کا راله کم گه لیم ۵۹ آیسته آه خوا

دیوبت له کاگل وه ک شیری مائی

قاتل روحتی مال و منای

مررت بو همه که خبرت نیه !

تو خوا، پم بل! ۵۹م بزمه چیه؟

نه چیخته قور، نه گورگئ خواردیتی

نه مار پیوه دای نادز بر دیتی

نه کس گه نکری به فلس و قماران

نه گوشت گه خورن بتمکم به احسان

» دهانی مانگالات «

گانع بهد بخت بی قدر و حرمت
 بی ناف و بی ناو بی نازو نیعمت
 لمن خرابتر لات و بی خواردن له زیان پیزار چاوه‌ریی صردن
 گماهم ۶۰ بیانه تو کردت بهاین
 خاق به خوتیه لین بی که سرو نو قسان
 دهستی چهوری خوت به سرما مهره
 ۹۰ گهر تو پیاویت مانگایه که بکرره
 من هـ۹۰ روژه کرام رهنجه رو
 لهم دنیا گهوره بوم به هاومل تو
 تو چهنده پاسی له شکل و ره نگم
 من که مانگای نوم زور تر دلتنه نگم
 من بیوه ودها تهواو فهوتا و م ده دانه و او و م
 ۹۰ وه نده سوکی له ناو عالمما له بهر چاو همه مو زاده‌ی ۹۰ ده ما
 روم نیه بلیم من مازگای نه و م ده و م
 گله بی نه کهی نه لی دوت نیه راهنم پی بیزه تو دوت بُچیه
 دو بویه چاکه به ناو پیخوی
 خو ، تو له براها تهواو رهنجه روی
 دو بو صدر چیشت و گوشت و پلاوه
 بو مسکی بری وه کو زه هراوه
 گه دوت بدهی نهدا له دلت مال نه کوینیتو خانوی نیر گلت

لہ گھر تو نو اپنے نانی پاپا کی

من دوت گهدهم تابلوی گوخدی

مه گهر نازانی که تو شاعری بو آخری ٿئي هبرها ڄمرئي
ھئي ۾ڙو که (سعدی) و (له نوهدی)

(نظمی) و (حافظ) (عشقی) و (جهوده‌گری)

ھمہ شاہزادے ھاوہ ردانی نو لہ برسا مردن بی فان و بی دو
چونکو جامعہ ھیھتا کو نوستون

چاو به رزو ناکن هر وه کو سددون
وهختی تو نافت ئەپی لەم دهوره کە دنیا رۆگى بى بچوڭى و گەورە
گەل بە نەواوى زەنگى و هوشىار بى

لہ سد نہودی چاکے خوبندا ر ب

لہوڑا میزبانی کے مشاہر چیزیں؟

ئەگەر نا گۈستە قىمەت نىدە .

کے نتیجے کئے بھائیوں کے

لە کەلاویژی ژمارە - ٩ - ١٠ - مالى (٩) مەپلول - تشرین بى كۈم
- ٦ - دانەرى نۇسەرىي گەورەي تۈركى جلال نورى
بى كۈم وە گەلەد

۴ صادی نوزده کل دایک بوم

نامه دهی پیشنهاد نیام و دور چوم

نامیا به ناو گورر کانی که مردم نور به گامان تهمیباز کرد

منیش چاوه روان زنجیری مل بوم
 چاوه ری دوپهک ماری زل زل بوم
 هنقا چوار ساعت هیچم لی نه هات
 بو خوم را که ام زور به کن و مات
 گویم گرت ورورد هاتنه صهرينم
 له نرها له رزا دلهی به قینم
 چاوم هبل هبنا ئهوا دو مأمور
 بو من ئه که رهان خه بیل به زه رور
 هاتنه زور سرم که زانیان یئم
 چاکت ئهيان زانی کیم و کوری سکیم
 ونیان ههنا کو له روی زه مبن بوی
 راسخان پی بیل له سر سکام دین بوی
 یئمه مأمورین له لای خواوه جواب عماز نهده یتو ناچینه دواوه
 به لیس ئه زکوزین شاهه مار نه که بن
 له ناو دوزه خدا گرفتار نه سکه بن
 نه گهر و هرامان بده یتو به دل
 ئه تبه بن بو به هشت بو ناو با خچهی گول
 ونم فریسته قه زات له گیانم
 ونی من ناوم کاک ئه رنه مو که
 خوا ناردو بی پر میارت لی که بن
 ونم بو ، خوا ئا گادار نیه ؟ یئیشم چلونه و گرد و هم چیه ؟
 نو عرضی نه کیت نازانی من چیم ؟
 گاخو به همه نه میم یا جمهه نه میم

باده ر بفرمود کاکه امرانه موکت
 طبع الأصائع ، يا حوصى صورك
 باره سکم و همویه يا ده فتر خدمه به بی زیاد و کم گفتم لا جمه
 مختلف نیم له نویز و روژو وازم لی یعنی ده رچو زو ده رو
 کاکه امرانه موکت که این ها نه پیش

سهریکی سوردا به چه شنی ده روز بش
 وئی من چیمه له نویز و روژوت له سهر سر فطره یه بهم گذاه روزوت
 فیل و فرهجت بنی بهو لازه پارهی مالانهی مهلاط پنهان داوه
 گیسته محکم و احوكم یهدا تسلیم به سجنی دوزه خت یه کا
 صویم بو خواردن به شیخی پر نور
 یعنی (سهی هادق) شیخی شاهزاده

له و روژو خواهمنی گردوه
 مالانهی مهلام هرگیز نه خوارده
 شاهدی راسنیم موختاری دی به
 و نیان که واشه با تأجیل بکری هنماهی نایخواهی صرسی
 گهگه دروی کرد چاکت یهی بو غزنه

به لیسی بار خوش روحی نه ده شنیدن
 ناجیلیان گردم رویشن له لام به جنی باز عیشتم یاختر سهر یه نجام
 به چنگکه و ناخون به هد د شهردی سهر
 گورم هادری و له گورر هائمه ده
 روانیم خهلاق رپز دیز و قهقار ریگ راوه ستاون هزاران هزار

برمیم له پیاوی ، ریی به هشت کامه ؟

نیهانم بله ! زورم مرام

پردی (صرات) ایش هیشتا نه مدبووه

راستم بی بیزه له سهر سکام همیوه ؟

پی ونم لیرو ، بهمه چوار فرده خ

بروی ، که که پته قهراخی دوزه خ

به سهر دوزه خا پردی کیشاوه گلی گویزانی نازه ساوراوه

له موو ، باریکه تر ، له هملاس تیز تر

زیری پرده که هدر گردهو گاگر

رویم که روایم پرد را کهاوه

دو شورتهی دوزه خ له وی و هستاوه

و تیان ، ها ، کاپرا ! خهیالت چیه ؟

بگه ری دواوه هیجع ریگه نیه

ونم باش چاوش هچم بو به هشت

بو دیده ذ خزم و بو سه بران و گهشت

وئی جهوازی عبورت بی ویه ؟ بینه بیانم که نیمزای کی به

ونم کاکه گیان جهوازم نیه کس پی نهداوم ، ده سه لات چیه

وئی ، ڈور به سهر له لای (مهندموک)

بو ! وهرت نه گرت به گامان و صوکه ؟

هدر کس جهوازی گهوي پی نه بی خاتر جهم نابع بو هیجع کوی بجهی

نیوهی کفنه کم دا به شورته گان

ریم بو چول کرا به صهل و گامان

ن پهريم ده رجوم رویشته هه و بدر
 روانیم به هشت و باخا ته یه که
 ل درگای به هشت هر دس ویسا و
 هر ده که هر دسی کلیه دنیا بو
 وئی غربی و ته چه زور وئی کوا پیته جه وازی عبور
 ونم (مال مدبر) به هشت برآمه (هداون یله) یه پشت و پنهانه
 ریگم بد هری با بچمه لایان بجهه ویدوه له صاو په نایان
 هارجی پارامو گویی نهاد به ذیل
 باقی کفنه سکم دایه به ، به نیل
 به لشکر رونی که چو مه زور و رایان کرد بو لام هه مو له دوره
 روانیم (الضباط) عه مامه به سه ر با خهل فشو فول گشت جیه له بدر
 و نیاز هم کابرا هیته بوه به پهنت
 بیهند ته صلیبی ناو شیخخانه که
 به هر جوری بو وا زیان لی هینام
 کوئه فکری خوم ٹا خر شهر یه نجم
 روانیم بر حیمه و نانیشم نیه که صیغه ناناسم جا چاره م چیه
 چوم بو لای چیخته که راهین وه بگرم
 نهوا له برسا بنه بی که م بدم
 وئی نو ناوت هیچ نه نوسراوه به شه خواردنت بو دا نه نراوه
 له خواوه رامان کوئه وه بیرم
 او بزو روزه کهی نه نکه کی بیم

زانیم له پەھەست کە ئۆش بەنەستە با پاپەی بەزره با تۈزى پەستە
ئېرىي تەوەمە مو نويزۇ روزۇوە ئېستە ناو بانگى نەواو دەر چۈرۈھ
گەررام دوزىمۇ حالم تىن گەيان
بو بە خەنخورم زور شىرىن و جوان
كار ئىكى دايى بولايى ئەفوس نوس لە باپەت چىيەت و نۇصىنى ئەفوس
كەزانى رەنگى زەرد ئەداوى بىرەيم
دەفترى ھېشـاـو ناوهـكـى نوـسـىـمـ
ئەـكـەـرـىـ دـاـيـ وـكـەـرـامـ دـوـاـوـهـ دـەـرـوـازـهـىـ شـادـىـمـ باـشـ لـىـ كـراـوـهـ
ئەـبـەـاـ بـەـ بـەـ نـرـسـ چـوـمـ چـىـعـتـخـانـهـ
ئـەـقـەـلـىـكـ وـەـرـگـەـتـ لـوـ چـىـقـتـەـ جـوـانـهـ
ەـرـدـەـوـ حـەـمـەـرـوـ پـەـرـ شـەـرـبـەـيـ ئـاـوـ
چـەـنـ مـوـىـ ئـازـهـىـ جـىـعـ دـاـنـ گـەـسـاـوـ
ئـەـمـلىـيـيـانـ كـەـرـدـمـ بـىـ كـەـسـرـوـ نـوـقـسانـ
بـوـمـ بـەـ، بـەـ مـەـھـتـىـ وـەـكـەـتـ ھـاقـ يـلـانـ

گو ذتو گوی ڦاڻم د مههابادی کچی شیخ لطیف }
که له رېگهی مه کتہب تو شی بوه

کورپهی نازه نین گول خونچهی به هار
ووه نه ووه-هی چیمهن ش-ه و بوی لا نزار
یچوھه ٺامکه کی سارای کورده سان
س-ه رنه قه کی پیشی پولی چه او مه مان
دا ٻک دواروڙ نازاری باوان له خوا ٿه خوازم دور بی له چاوان
موفرت به خیر خه ٻالت کوی ٩٤ دیاره گهه سههی خویندنت پی به
کیزو لهی نازار گوی خونچهی سهه چل
گلوپی نیشتان رومت نوبی گول
رامنم پی بیڑه که تو، کچی کی ؟
له کام هار، کام دیئ، له کام حل کام جئیه

﴿ وَلَامِ مَهَابَاد ﴾

ماموسای دلوز شاهری کاول دیلی بیابان هردهی چول و هول
 نهودی شیخ محود کج شیخ اطیفم خدمه تکو زاری جلسی زه رفیم
 باوکم لره گهز احمدی کاکه که بو دهنداری له گئنی تاک
 دایکم له خاناز هرحد نهینه به گزادهی باهه ئیختیار دنه
 میزو شاهیده ئیختیار دینی دو هزار ماهه واشه گه بیپنی
 گاگا سه‌ر به خو هژیان له نیشتمان

گا، گا یه که و تنه زیر دهس فارسه کان

تایله‌فهی باوکم مهشوری شارذ هه‌تا پیغمبر له‌ام دیارت
 نادوم مهه‌باد پولی به‌که‌نم بوم خوم و هوزم دل پر رله خهم
 بوم بیان کردی زور‌جا‌که بزانه بو خویندن هچم بوم ټونابخانه

﴿ وَلَامِ قَانُع ﴾

بو جی کیزوله یوه‌یعنی هخویندن بو اپیسکه و نه‌تان غیره ته نویندن

﴿ وَلَامِ مَهَابَاد ﴾

بهل، ماموسنا زور چاکت هخویندن
 ریشه‌ی نه‌زانی له بنج ده‌ردیندن
 خوندن بوكچان فه‌رزی نه‌واوه چون‌کو کج دایکه کورانی‌لاوه
 هکوش یمه دا کوران پی یه گه‌ن خدمه‌نی کهل و نیشتمان
 گدر یمه خومان نه‌خوینده‌وار بین

وه‌که زنانی زوو ا هکزو بیار بین

کورملن که زل بون بی عهفل و نامن
چونکو پروددهی دهستی هموامن
هر دایک که خوی جا که خویندهواره
نه لبعت کوره کی زرنگک و هوشیاره
که ر دایکه کانغاز خویندهوار ۲-۴ بون
نه ولاده کانیاز وا هزار ۵-۶ بون
مه علوم هر کورپک به جنوک و دبو
به هال و هده و شهله باز و خیو
پروردده بگریت قمت به مجمع نابی
مه تا قیامت نه بی هر وا بی
یعنیکه هر دایک که خوی زانا دهنیته سکایه
به شیری راستی به خیوی نه کا
وهنه نافروشی به فلس و دینار
ماموسا نیمه لدهس دور چووین
خدمات نیمه تهاره صار ژذ و پیاو
به توفیق خوا چینی دوایی
ناهه لین هر گیز بین به جاموس
نه بان دین به کوشت هر حق که
نا ههوار که یان نه به نه سه رکه
که ر نیسته کوران خا-هه هوز بن
خههای دا کیانه ، ده که نهولا نرجن

﴿ به کورنی به هر هانی میری ره و آندوز ﴾

بُو که نجی لاوی کوردی دل سوناو
 بادگاری سکونز ئەخهپنه پیغی جاو
 میری ره و آندوز میری میران بو رشید و نه بهز شیری شیران بو
 نخوه مانی گهله نه ترس و دلبر
 خادمی گهله بو خاوهنی ناو بو
 له ره و آندزا له شاخ و کبوه حوكی پاهایی اه برد به ره
 له دوری خویا نهی هیلهشت کوردهستان
 صردا نه و او بو بُو پیگانه کان
 به هیزی صپا وه کو شیری مهس کهی له نورکی هینا به زیر دهس
 له روزه لاناو میلهتی شیران لم میره کهوره به دل نه ترسان
 ره و آندزی کرد به و شاره جوانه کردی به پای نه خت جیگهی هماهانه
 به دهستوری جوان زور به گوشه ای
 راز انبه وه نه لاری نه ای
 صهراي و هزارهت قشنهی عسکري
 خوبند نگای کهوره بو دهستوری سری
 ههنا روزی بو حکم رهوا بو صرده هی مجلی وزرا و غذا بو
 بنچینهی پابهی عدلی دامه زران بو پاراستنی نه نه وهی کوردان
 خدمه تکوزار بو بو هیز و صپا دائم چاوه روان بو روزی هه بجه
 تقو پو تنه نگئ و ده رمانی کو کرد له رواندزا درومتیان له کرد

قازه مان ره نگی شهري بو رزان
 له گهل ټور که کان پیکا هوا گز ازان
 دوز به روز ټور کي ګه شکانه دواوه
 ټور کان کوونه طالني خه ته
 چاره مان چي ہ؟ با ته گبیري کهين
 هبيج چاره مان نيه به که شتاز ماوه
 به زه بري پاره پيکه ینه خومان
 ګه گهر بکه ینه لاي مهلاي خه
 گشت ايش و کاره مان ٿه بي جس به جس

کل غذيان نومي زور به نيهانی
 بو (مهلاي خه) هبيج گس نه يزانی
 مقدار يك پاره برديان بو مهلا
 مير بي خه بره هم هاتو چوه
 مهلا وه گيل مير ۳-۴۴ دشای به
 هدرجي که بکا هر خوي حيسابه
 که مهلاي خه کاغذی بیني
 کوونه هر ته گبیر که مير فـ وه تيني

کومنه کي کورد له پيغ بیني
 بردي له گهل خوي و هزيري سپا
 وئي به خير بي واهانی بولام
 له تر مم هوردو ایمان کن لاما

هل گهربندهو نهمه‌لیمی نورکت بن

بیان خنه زیر چهپوک دوزمن

نهمه‌وی بروم بو جه‌به‌ی هوردو

ووهظی بخوبیم بولیان زو بـ زو

کهوابو منیش بهم له گهاتانا

من لا خوی مهلام خاوهز نه گپیرم

زهجهت بکیشی و عارق برژنی

ئیجازه فرمون من اه روم شهوى

ماز و نهمانی کورد واله دهستا

لا بهان له ناوا کزی و هزاری

میقره‌بی خاکه و دوزمنی کوزه

و هکیل شایه و قاضیه و ملا

وئی موباره که دینی نازه قان

له هر کام په بزره و له کام ئابنه ؟

مه‌گه ر نازاون براپه نورکان

خوي بـ پـش نـهـکـاـ لهـئـاـينـ وـدـهـنـ

خوي نـهـکـاـ پـهـهـگـيـ لهـ روـیـ هـهـزـهـ مـیـنـ

کـهـمـرـعـ چـهـنـدـهـیـ لهـ هـهـرـ دـوـادـهـ

کـهـوـنـهـ باـکـهـرـروـ بهـ هـهـرـ گـهـرـدانـیـ

ئـهـهـاـنـ وـ چـوـنـ بـ بـیـهـهـرـارـیـ

چـیـازـ لـ کـهـیـ دـهـسـکـاـنـ بهـ دـامـانـ

مـیـرـوـقـیـ بـهـخـواـ فـکـرـیـ جـوـاهـ

مـهـلاـ پـیـکـهـنـیـ وـقـیـ بـوـ مـیدـمـ

هـیـجـ لـازـمـ نـاـکـاـ توـ تـشـرـیـفـ بـیـنـیـ

بوـیـهـ هـانـهـ لـاتـ ئـیـجـازـمـ نـهـوـیـ

پـاشـاـ روـیـ قـیـ کـرـدـ وـقـیـ مـامـوـسـتاـ

مـادـهـیـ غـیرـهـنـپـلوـ کـورـدـهـوـارـیـ

خـوـ،ـ مـهـلاـ خـایـهـنـ بـهـ گـهـلـ وـ هـوـزـهـ

ـهـ،ـ حـوـکـیـ هـهـبـورـوـیـ کـرـدـهـ سـپـاـ

وـهـختـیـ گـهـیـهـ نـاـوـ سـپـایـ پـهـسـهـزـمـلـانـ

عـمـ دـیـنـیـ ئـیـوـهـ لـهـسـرـکـامـ دـیـنـهـ ؟ـ

مـهـگـهـ رـ نـازـاـونـ بـهـ رـاـپـهـ نـورـکـانـ

خـوـیـ بـیـ پـهـشـ نـهـکـاـ لهـئـاـينـ وـدـهـنـ

هـاـقـیـامـهـ تـیـعـنـ بـنـهـنـ بـهـ وـ لـادـهـ

کـهـوـهـ خـیـهـ هـورـدوـ نـهـمـیـانـهـ زـانـیـ

بوـ بـهـ زـایـهـ لـهـ وـ بـهـشـیـنـ وـ زـارـیـ

وـوـتـیـانـ مـامـوـهـاـ ئـامـانـ هـهـدـ ئـامـانـ

۴۰۹- مه ۱۹۵۶ م. د هوش که هیشتا گانم نایینی بلام شره کان
نه خوبیته وه زور مه را فی له بیت که گانم نایینی بدم که وت واری
له کویت گانم نه رو ات به از یکجا ۱۹۵۶ م. علی که گانم نایینی زود روت و
قوت و چلکن و پلکن دیته پیش چاوی ۱۹۵۶ م. شعر آنی خواره وه
نه نوییت وه آیان نیریت بو گوواری ده نگی گیتی نازه که له
بغداده رله چو ، شعره کان نه مه به .

بېستىمۇم ئانع مەھىيە و شاعىرە فەئە سەفېك زاناو ماھىرە
ھىرىك شىكولىپىم ئەكودىتە بەرچادار با دېۋاپىيڭىم مەدى ناو بىنەناؤ
بەھىرى ئانع رەفتىگىن كراپىو لەلای ھەممۇ كەس تەھىين كراپىو
ھەرىپىشيم لاي خوم زۆر زۆر نوسىپىو
ئەگەر جى خوييغىم ھەبرىگىز نەدىپو

هر ۹م ووت خوزگه ۹م شه مام به
 بونی واخوشه ره نگی سکام به
 کت پر به که له هادری کانم ده صنی برای خسته سارشان
 دونی برا کم سار بینه ده ری ۹ه رو ۹له مزده مان به ری
 کان همانه ده نواریم یه که پیاوی
 هر وه که کوتاه رهی نیوه صوفا دی
 کوشی چه کبکی وا له سار پی دا هرو ابی ده مانع ۹ه رو ات به ری دا
 زه لامی زله و زه بس لاح و به رز
 چلکن خوار و خیج وه کت سیوی بن ۹ه رز
 بی خه بته آگر بوصوی لی نایه زور په شباهن خوزگه نه دیابه
 دو ته هی هاوار ۹تم پیاوه به رزه
 ۹۹ ۱ آرا ۹ه زی هردوی ۹تم ۹ه رزه
 ۹م فکره به رزه و ۹م هوشه جوانه
 ۹ه بی بوج وابی لم سکور دمانه
 لای بیگانه کان شاعر زور جوانه نهاد دخوشن زور شادمان
 ۹هی بوج لای ابیه وا هیند هشو کن
 سکزو کهلا ۹ه واد بی تو کن
 شاعر خدمه نی گهلو هوزه کان خوبیاز به قور باز به رزی کوزه کان
 هاوه ایکی خوم ایم هانه پیغی و دخت بوله بنا گویچکم هه لکیشی
 دونی بی ده زنگه به دهی خوت بکره
 ره خنه له بیهای ساقلان مه کره

کی شاعر لهه چاکتر زیاون پا کیان به جهوری فله کی خنگاون
فاپینی هرگس خاوهن جهوده ره لهه خراب تر یه دهربهه ره
کانی قائم له گوفاری دهندگی گبقی تازه دا ۴۹م شعر انه هخوردیسته وه
مه ویعنی بهم شعر انه جوابی نه نوهدیسته وه .

برای خوش ویست یاری نادیده
شاعری به رزی زور پهنهان دیده
له برادران مفت پر سیبو
له ناو گوفارا شعرت نو سیبو
منت نه دیبو که آیا چونم
پیت نه زانی بوم که کوا کونم
نو میوت هر گیز بو صوی لی نایه
زور په شبانم کاشکی نه دیا به

پلی راهت نه کی همه میشه رو تم
چلکن و زیر گن وه که مله لکه مو نم
ده تا شامری کوردستان ت بم
بهی هر شروعهیتال و لات بم
بوچی برآ کیان ڈامون پیاوه
کراس و کوا خادی هوزه
برای شیرینم خو تویانی شاعری
مدادی که خوت گه و هر فروشی
شاهر ده هولن له دوور دهندگی خوشن
شاهر ده هولن له دوور دهندگی خوشن

له نزیکه وه دار یکه بوشن
با وجود روتنی هیج عیبی نیه
که پاره نه بو ده همه لات چن به
پاره به جور یکه دیته ده انسان
شاهر نه و پاره نه کات به مندان
شاهر بو پاره هیج نا کا په
آرزوی شاعر هر بردی کله

کام شاھرت دی دهس و چاو پاکٹ بود

لیامی بــهــرــی فــاــســوــنــی چــاــکــ بــوــد

سەدى فەيەھۇف تەۋاودىيە باوو مامۇستاي ھەموشاد و گەدا باوو
پەنلىي بىخاوس لەم مال باو ئەو مال

دیج کمپکٹ ټهیوت بو سعدی روو ته

ابتدا بسی برای شیرینم

منیش ۵۴۰ آلبم یاخوا نهت بینم

کورگل کوردستان هر ۵۰ باخیه

۴۵ شاخه‌ی هم‌شایان و کزوکیو هم‌شایان

له گول و بلبل له پلنه-گئ له شیر بی او گه بنه آزاو ده ن-گئ دلبر
پهی وه کے بابان^(۱) یاوه کے آرد هلاز^(۲)

وہ سکیلی ملت یاں کاریم^(۳) خان

میری لورستا^(۴) به گزادهی کلور^(۵)

ڦاصلی گوردي هر و هر گه دانهي دور

سیم کو^(۶) و سادائی نرپو شہم زہن^(۸)

لۀغیرهت ټـهوانه هزار آفرین

هــهــرکــو کــالــهــمــو^(۸) مــامــشــو زــهــرــزــا

موکری و^(۹) دیبوکری^(۱۰) تاکوردی زازا

هزار کم و (۱۱) به گزادهی بانه (۱۲)

خانانی سقز له آرده^(۱۳) لانه

له کون و نازه به کی مهربوان^(۱۴) آنای کومامی خانی هـ۹۰ را ملز
جوانزو و لهون ههنا ایناخنی مهنه و باجه لاز هوزی گه لباخنی
آنای دزه بی میری شـهـفلاوا جاف و هـمهـوهـند خانی شـبـرـآـوا
شـبـیـخـ بـزـهـینـیـ وـشـوـازـ شـبـیـخـیـ تـالـهـبـارـ

شـبـیـخـانـیـ اـرـشـادـ يـانـیـ کـهـسـ نـهـزـانـ
باـمـنـیـقـ نـهـایـمـ لـهـامـ دـیـارـهـ
گـهـتـکـ کـوـرـیـ کـیـ نـهـوـهـیـ نـیـکـنـهـ نـامـ
آـغـابـانـ کـوـ شـبـیرـیـ بـرـهـونـهـ
عـهـشـرـهـنـیـ بـلـجـاسـ هـوزـانـیـ عـهـلـوـهـنـدـ
هـورـحـورـوـ گـهـشـکـ سـنـجـهـرـیـ نـهـرـرـانـ

زـهـنـیـکـنـهـ وـهـیـلـانـهـ کـاـکـیـ وـ گـورـانـ
دـاـصـنـیـ وـ فـهـبـلـیـ یـاهـوزـیـ هـورـانـ

هـهـلـهـوـزـیـ وـ شـبـیـخـانـ شـبـیـخـیـ جـهـارـیـ
تاـوـ گـوـزـیـ وـ مـهـلـکـرـ شـبـیرـیـ دـیـارـیـ

گـهـورـکـتـ وـ مـهـنـگـورـ خـانـیـ نـیـلـهـ سـکـوـ
هـهـوـشـارـوـ صـهـرـبـیـلـ نـاـ وـالـیـ پـیـتـ کـوـ
مـیرـیـ کـرـمـاشـانـ یـانـیـ اـمـیرـکـوـلـ زـهـنـیـکـنـهـ وـ دـاـوـوـدـهـ عـهـشـیـرـهـنـیـ گـلـ
آنـایـ شـبـیـهـ کـهـلـ هـوزـیـ کـافـروـشـ یـاـمـیرـانـ بـهـ کـیـ وـشـبـیـخـیـ کـوـنـهـ بـوـشـ

لهـکـتـ وـ قـهـدـرـاـوـولـ چـنـگـکـنـیـ وـ وـهـرـمـنـبارـ
یـاـ آـغـامـورـیـ نـیـفـیـ جـهـوـهـرـدارـ
نـاـوـ دـارـیـ وـ یـالـازـغـهـوارـهـ وـ یـاـهـکـ

با جافه ره شکه و کل وی و آ کوبی بن چینه‌ی کوردان هر زی ماموی
 جلال و زدار بی سه ری و چوچان گیزو جه باری منطقه‌ی بهرزان
 پهرازی و هو هو هو زی همانی میری میره جاف به کی شیروانی
 نیره و ره گهزی کوردی کوردان ئوه نده زورن نا به ته به بان
 من چیم نوسیو هزار به کت نابی توولی ناده‌ی ایتر کوتا بی
 بلام له بیزوی هو زی کورده کان که ناوم ناوه سرده‌ی بربه بان
 نه او او نو سیو من له چابی ئه دم بعونی خرا پیش چاوی ئه خم

﴿ بُوزانین ﴾

بوهه مو خرینده واره خوشه ریسته کانم ایه که پیمان گه لین ئه نه وهی
 کورد هیهتا له پله و کیدا و هستادین نا نوارین بو وونار که چی نیا
 وونراره، ئه رانین بو وونراره که کی وو تو به گه کر خاوهن وونراره که
 پایه کومه لا به تی بهرزی جا به هوی ماسکے و پاره وه یا به هوی کورسی
 و وظیفه وه ئه وا وونراره کشی به بزردیته پیش چاو بلیم چی که من
 له خیزانیگی جونیاری هزارم ئه و ده هویه که وونرا هیج کام یانم نیه
 دیاره وونراره کانم به چاویگی نزم ته ماشا ئه کردن، بلام له پاش چه ن
 سالی تر ایه که نه نه وهی کوردین له و پله یهدا که نیا و هستادین نامیهینه وه،
 که وادر راوه که و کوشه چه که کانی منیعنی له پیش چاو نامیهیت هه نا
 بی به هوی نرمی وونراره کانم وه کو عرضم کردن ایه ئه چینه پله پکت
 که نه نوارین بو خاوهن وونار هر ته ماشای چا کے و خرابی وونرار
 ئه که بین و منیعنی نامهینم و کس له بیری نایهت که تایا هزار بیوم بات
 پلودار جا له بدر ئه وه بپی زانینی خوم ئه وهی به ته وای بوم روون

بوه ته وه ۹۴ نویم وه پیش کش پهلاوانی ایستای ولایت ۹۴ کم اینتر
هر بزی کورد و کوردستان .

﴿ ۱ - بابان ﴾

بابان ناوی پیر بوداوه گهوره یکی زور داموزو ملت پهروهه بوه
زور حمزی به خوبنده واری هوزی کورد کرد ووه ، امیریک بوه
اماره یکی هر بخوی در وقت کرد ووه ، لهزه چاودیری هیج
حکومه یکی خارجی دانه بوه ، پادشاهانی بابان لهزور جیگههی
کوردستان خطبههی جمههی بان به ناو خوینراوه ته وه ، هر چهنده سکهی
پاره بان لی نهداوه و به پارهی ییگانه کان سههای کربن و فروشن بان
کرد ووه بلام سه ربازو سه رباز خانه بان بوه ، لهه ربازیاذا درجه دارو
بیدرجه بوه ، حاکم و شازی بان داناوه لهه رهاره کانی کوردستان
هانی ۹۴ نوام بایم حکومه یکی راسته قیمههی دیو کرانی بان بوه .
بنه رهی سه رکه و تی پیر بوداق آدایه که عرضه ایانه کریت : پیر بوداق
دانیه شتووی دهشتی مه رگه بوه کانی که هر که و توه شار بازیری
و مرگ توه له هر ده لانیه کان ، مکری و بانهی به پیاوه تی کرد به دوستی
خوی فاوجهی کر کوک و کفری خسته سه ره لهم ره وی خوی به جوریکه
هوزی بابان به رز بو وه که خالد پادای بابان به حاکمی مالی له شاری
همه دان بوه یانی نصرتی هوزی بابان که یه شتوه ته ۹۴ نه ازه به کی
کا همه دان حکم بان کرد وه عبد الرحمون پاشای بابان به له مکری بابان
هاری بندای گرتوه ، بابان له میزودا به ۳ دهوره ته نامزین (۱) پیر بوداق
(۲) پیر نه زمر (۳) فقی احمدی داره شمازه که هوی تیک چون و
روزانه تی نیم املره ته کورده يه . جه نسکت و شورش له ناو خویان

په یو دا بوده ، هر یه که بخـه پالی پادھاپی کور دسانه زه حکومتگه
بیگانه‌ی چه کرت بده سنه وه بو له ناو بردنی گه دی نریانه هه تا به هم او دی
خوبان فهونان ایستاش پیاوی گهوره گهوره پان هه به که زور نریان
له حکومه‌نی عراقدا خاوه‌نی کور صین .

﴿ ۲ - بابا هرده لان ﴾

بابا هرده لان ناوی قرباده کوری فهیروزه خه‌اکه دی
سیامیوه به له بناری شاره زور تابع به ناجیه‌ی سهی صادقه هوزی بایا
هرده لان پیان دو توون هوزی ماموی . بایا هرده لان بناری شاره
زوری هینایه ژیر ده سنه خوی و ههندی له دهشتی شاره زور پیش
حوكم چه کرد وله دی سیامیوه‌دا قوله و قهلا بکس ڈایس بپار اصلنی
خوی دروست کرد زهانیکسی دهره به کی راهه بوارد ، له پاش مردنی خری
کلری کوری هانه صهر دهور گم پیاوه بوبه ناونرا کلول پاش مدرگه‌ی
بابا هرده لانه . له رهشتی کور دبا کلول یانی کم بخت : چه مهیه که
بهه نیوی هانه دنیاوه ناونرا کلول وه دا یکی گم کلوه گول باخ گم
کچی ها صوار له هوزی کورانه ، گم زه به بایه‌نی وزانی خوی گم دلم
و ده ز گایه‌ی را گرت هه تا کلول پی که بخت له پاشی کلول الیاس له پیش
الیاس خضر له پاش خضر بابلو له پاش بابلو منند له پاش منند حسن له پیش
حسن حه‌هه‌نی دو هم له پاش حه‌هه‌نی دو هم دوباره خضر له پاش خضر
الیاس گم (ده) یعنی بهه ده وشق ده ره به کی له هاره زور دا آتیا بوز هه تا
هانه صهر سور خاب .

سور خاب به چه شنبه که پر ز بوده له روزه لاله وه هه تا منه وله دو ز
پیکاره هه تا کر کوک له شما له وه هه تا سابلانخ له جنوره صه تا خوزستانی

گرمه زیر ده سق خوی، وه بُو به فهرمان رهوای هم و ولاتانه. له پام
مورخاب هه لو خان و کهربیم خان و خان احمد خان به کم اماره نیا
کردوه، همراه که له دهورهی خوی دا مولکه کهی فراو قدر کرد.
وه باشهی میزو ناسه کان هر ده لانیه کان هند بکیان سکه کی پاره ها
لی داده و هلای سه مرپه خوبی و پادشاهی یان همل کردوه و اپاره که باش
له هه مو و ناوچه یه کی بیگانه دا رهواجی بوده. دوا پادشاهی هر ده لانی
خان احمد خانی می هه که زایر به گئی با پیده آوارهی بگزادهی جاف
کوشتو وه له چهار گاه هلای پهی گولی. له دهورهی هم خان احمد
خانی می هه دا سه لته نهی هر ده لانی نیکی چو وه. وه به که زانا کان
کوردده واری به نیپس (ابمجد) میزوی له دایکی بونی خان احمد خان
و چو وه همه رخت و همیت بونی و چا بوونه وهی، وه تالاز کردنی و
کوشتنی نو هیوه، چون کو هزاره مانی پی شودا کوردده کان به ڈار می
فوسرا وها زان هنومی، هوزانا بهش به ڈار می هیزده کانی نو هیوه و گه میوه:
خان اکراد یعنی خان احمد سال^(۱) بخت آمد از عدم بیرون.

صال^(۲) کچ بخت یافت حکم و جلوس
در^(۳) غلط گفت والو مجندون
بتو صحت بیافت اند^(۴) غم یافت حکم زپیش تر افزون
صال^(۵) نهم ها هزینه دادند رفت پیرون از این زمانه دو ن
جا له باش در چونی ششم کتیبه له کتیبه شاههم که نادی مرسومی
بر بهانه ده میزدی کوردانه بدریزی چونیه تی همه ده خانه دانیکی
کورد له نو صربت . بهوانه ده میزونا سه کان هوزی با باز لق کن له
مردم لاز جیا و بونه ده و له که در جن له بستا هر یه کن ایه بیش لم مرسومی

بەر بەیاندا پیش کە مۆتاز لە کەن کە کویدا جیا گەنەوە
﴿ ۳ - زەند ﴾

زەند هۆزبىكى كوردىت زور جار بەرز وە زور جلپىش نىم
بۇنەتەوە ، لە دەورەي گەرىم خان زەندى بەناوبانگا گەنم هۆزبىكى
بەرزبۇنەوە خەيالى دا گېپ كەردى تەخلى اپرائىان كرد . لە پىشدا ھەرجى
هۆزبىكى نزېكىيان بۇچە كوردى جە ئارس ھېنىايانە ژىر دەمنى خوبان
لەپاشاز گەرىم خاز لە گەل آغا محمدى ئاجلۇ بە شهرەمان وەلە ما باھىپىقى
هۆزى ئاجلۇ كەپادىتاي اپرائان بۇن وە هۆزى زەند شەرپىكى درېز و
زۆرگەرم سکرا لە سرۋەتى بەر بەيانا بە درېزى نۇصراتىدە انهاڭىز
لە خەربىتە پىشچاو . دواپى زەندە كان سەركەون و سەلتەنەن ئاجلۇ باقى
تېكىدا . گەرىم خاز كە سەرۋەتى تېرەتى زەندبو چۈوه سەرەتەخت
ھەمۇناتىكى اپرائى خستە ژىر دەشق خوي ، گەرىم ئەن ئەپەتكى
خۇرۇھ ووھت پاكى و ھەزار پەروردۇھ زۆرنى كوشماھ بو آماپىقى
ملت و خۇپىندىن بەرز كەردىوە لە اپرائىدا . ناو خوي نا (وە كېل
الرَّعَايَا) ، ھېجق فاشىپەنچى بەك لە كەردىوەتى گەنم پىارە دانەبوو ، لەمە
ذېبى سەرۋەتكە سلاخ الدِّين اپوپى لە كوردىمانا جىڭكە دەمنى خوي
دیارى نە كەردوھ و پاي تەخنى خوي لە كوردىسانا دانەقا ، اىستە مېزدۇ
نوسى كانى اپرائان سلسەلەي زەندى بەپەك لە سلسەلەي پادشاھانى اپرائان
مەزمۇرت .

﴿ ۴ - لورستان ﴾

لورستان زور جار دابۇوە كە سەرەت خۆزيا دون ، پاي تەختە كەبان
ھارى خورەم ئابادە ، نۇنى ھەباداز كە كانگابەكى زور مەھە لە ناوجەي

لورستانایه ، لهم دوایپهدا که شیخ مراد سردوک هوزی لور کوزرا
قدوم خبری کبھی بوبه سردوک هوزه کی جهانگئے کردند و
جهانگاز و دانگان قدم خیر هایانی باس کردند ناو میزده

کلودر - ۰

کلور هوزو بهره بیکی آزادی هاتوز لهمه مو و دوره بیکدا پیاوی
به رزبان بوده بیکی لهو پیاوانه داورد خانی کلوره بیانی لهو به خنه و
آزادی ولی بوردن که داورد خان بوبنی ئه کهر زانینی له گهله وایه
عهی تواني زورشته گهوره بکات. داورد خان جهه کی زور شکر دوه
له گهله بیکانه کانا وله هه مو جهه کی بکدا سه رکه و نوره وه هه مو
جهه کی بوبنی کانی ناوچهی خوي کردویانه به بهت و هه لبھست و
گورانی. له لین کلور بهدو بهش ناو له برات : کلوری گوره
کلوری بچوکت : کلوری گوره له هه بوان ساری دا ڈھنیھن ،
کلوری بچوکت بلاون هه ندیکیان کوتونه ته نشت تیله کو رسه فز .
ههندی حوال کر له ماره زوردا له نیھن وسوال له کان پی باز له لین
که لورر . هم ووشه به زورغه له هه چونکو هه مو وال کرازه له به رهی
کوینخا دادی خه اسکی دی قنجهن که پینج فرسخ دوره له ناوچهی
هه بوان صار به وه . کوینخا دادی که له دانستوای از بکی هه بوان
هه اربه ویسق بربه ره کان بـکات له گهله اووردا له
شکر بکی له هوزو به رهی خوي وه بارهه دهه بیکه وه نا له گهله که
لوور به جه نسکت هاتن لهو جهه کهدا هوزی کوینخا دادی شکات
وه نالاز و دهربه ده رکان و به کور دهانه بلا و بونه وه بو سوال

کردن، چن مالیکیان گونه هاره زور ناو خویان ناکه لورو بو گمه
به بندی هوزی که لوردموه بزین گه که نامم سوال سکرانه
لوردنه و دمر کراوی دهست که لوردرت. پنگزادهی که لوردر
پره گنز گه چنه وه سه رهاد، پهرو گه لنه فرماد پردناش بوروه
وماشق شیرین بوروه چونکو شیرین ژنی خمده روی پهروز بوروه
له مداین وه فرماد له هیوان ساری چن به سه رجی یوه و هم
چیوک شیرین و فرماده زور درویه، شیرین کع گهوا ایز ناو خلق دی
هدمنه له قه زای هار باز پهرا م بهربه سر گزی چوارتا. گهوا ایز باوی
شیرین کوچخای دی ناو براو بو شیرین زور جوان و هپی که و تو بو.
روزی شیرین له کان پال دی که دا ملهی گه کرد خمده روی پهروز
که په چیکه له پادهايانی سامانی و پاپنه ختیان له کوردسانا بوروه
بوراوه که رو شیکه گه گه ربت وری که و پته دی هرمن له عهی
کانا شیرین گه کمیته پیغی جاوی و سخنی لی آه جوابت مارهی
مه کات وه هوزی پادهايانی سامانی زور له میزونا سه کان به کوردیان
گهزمیز و گه مه زور دلیل کی به هیزه که پاپنه خت و چیکه ده سلبان له
کوردسانا زوره چون عهقل رو چیکه هدات کوری له هیوان ساری
و کجه له هرمن به بی فروکه او تو مسویل چون گهمانه
که یستون به په که.

{ ۶ - سه کو }

سه کو ناوی مکایبل آنابه سه روکی هوزی شوکا که له دی
چه هر به له صنوری بین ایران و تور چیکه دادا له نیست

ئەم سەھابەل آنابە پىاپىكە مېنندە بىر زىو گۇتە آرەزۈي سەر بە خوبى كوردىسان و بەچەند جەنگىكە كۆھىتاربە سەر ئارىھە كاناسەر كوت چىكەي دانلىقى خوي خاكى شو كا كە بۇ، دورمىي و مەرافەمۇ حەپىدر آبا دو آزىز سەھر و سانى قەلاۋەن-كەلەن و ساپلاخ و ميان دووا او سەر دەشت و بولاز و سەقز و تېڭىز ئەپەي ھەوھارى لە ئارىھە كەلەن دا كېرى كەردىم دوازىدە شارەي خستە ئىزىز دەمنى خوي كەنوانم بلېزم آزىز با مجانى بە تەواوى هېنىءا بېزىر دەستى خوبى دەسۋارە و سەر بازى سىم كو بە جورىيگى رەسىمى دەرىنگىت و پېنگىت بۇ بە سەر دەنلىقى سەھابەل آنابە لىرەدا ئافوسىت بەلام لە سەر وەي بەر بەيانا لە روژى لە دايىك بۇنى دەنلىقى روژى سەھنە بە درېزى نۇمرادوھ انىھا الله لە چاپ كەردى كەتىپى ناد بىرا دادا ئەگەر دەنلىقى پېقۇچى چاود.

{ ۷ - حادائى نەھىيە و شەم زىن }

ـادائى نەھىيە و شەم زىن ئەم خانەدانە كەورەپەوا بە مناصب زانزاڭ كە اپىستە ھېبىچ ناواباز نە بەين چونكىو لە سەر وەي بەر بەيانا ئەوانىيەن سەر وەكە باقى ئەھايرەكانى كوردىسان بە تەواوى دۇن كەراوندە دەنلىقى زىن.

{ ۸ - ھۆزى ھەرگى }

ھۆزى ھەرگى و كاڭەتھوبى وزارزى ۱۹۴۳ ھۆزە سەھر بە سەھابەل آنابە بۇ دەنلىقى ھەمەمەن لە زىزىر فەرمانى سەر وەكە كاڭا زىبا دۇن و جىل بۇ دەنلىقى ھەمەمەن لە شەكرى ھۆكى كاڭدا جا لە بەر ئەو دەنلىقى ھەمەمەن بەر بەيانا كە كەل ھۆزى ھۆكى كاڭدا بە درېزى نۇمرادۇن.

﴿ ۹۳ - موکری ﴾

موکری هندی گه لین له گه ولادی صه پنه دین موکرین ئىم
سەپھە دىنە، ھېننە بلىيەت و ووريا بۇوە له ناوصىروكە مەھا بەرە گان
بەصەپھە دين موکری ناوابانگى كىردوھ، بوداخ سولطانى مەشهرى
بەدرىزى تەنەنی فەرمان رەوابۇوە بەمەر ۱۹ و پارچە كورده داسكە
لە ئۆزۈر باينجان ائر ان دالشتۇون وەندى جار يىع دەھنى كېقاوه بەصر
وورمىٰ و مەرافە و كېيۋە كانى كوكى و بالايمەن كە دودىن له ناوهندى
ھارى ئەفە دەوھارى ورمسى دا. ئەلا وەلا جەھە كى كىردو نەوە
كە بە ساختايانىكە زۇر كىرنىكە و كوز ئەزمىرىت و آويكى ھېنناوه تە
مەر گەو كېيۋە بۇ ناوقەلا كى ايستە كەس نازانىت چاوكەنی گەو آوه له
كىرىپەو له كۈرىپەوە ھاتوھ. بەكى لە دەمكارى ئەم پىاوه بەرزە منىڭە.
ئۇن سورى سابلاخە كە ھېننەي موقوفەي بۇ داناوه نەدەرس
بىز، پېشى نويز، ۋوتاپى وە نەباڭىت و بىز ئاتاھواو نەبن.
بوداخ سولتانى ناوبىراو بەوانەي زۇر مېژۇناس لەتىرە ورە كەزى
ھاھانى عراقة، بە كېزادەي فەي زولا بەگى كەھۆزىكى زۇرپە ناموس د
رەشيدو خانەدانن لەنەوهى بوداخ سولتانن. ھۆزى فەي زولا بەگى
چەن ئارەمانى نەبەزى فەداكارى دلاوەرى وەك احمد خاز كورى
خلىيل ئەلز مەشهر بەصالار و مېدالله خان و محمد خان بىراي احمد خانى ئىبا
حەل كەوتۇر كە لە ناوجەي سەقزابىي گەونترا احمد خانى ئاروقى، ئەم
احمد خان بەنچى صوح و قەباخت خوى و گەو دوبىرا رەشيدە ئەھنەن
پەروەرەيلەن دا لە بىكت تەناف انها ائىم ھۆزە رەشيدە خەزمەت كۆزارى

نهغمانه له مرودهی بەر بەيانا هەمو ایشه ڭارە ماپە گانیان گەخربەتە پېیش
چاوبىرادان

﴿ ۱۰ ﴾ - دى بو كرى }

چۈنکە ئىم ھوزى دى بو كرى يە خويان داۋاڭە كەن ئەلین
ايچە ئە باسقى يانى لە اولادى ئەبامى مامەي پىغە سىز (صلعم) لە بەر ئەوە
بەپى ويستمان نەزانى زۇرتى گوشىن بۇرۇن كردىنەوە يان، ھېنىدە ئەخەپە
پېیش چاوكە ھۆزىكى زورىن وە عادىتانا وَا يە بە سەرۇكى ھۆزە كەيان
ئەلین عىيل خانى وە دوشەي عىيل خانى ووشە يەكى تۈركىيە جونىكەو
تۈركە كان خە بەر ئەخەنە پېيىش مېتداوە عىيل خانى يانى خانى عىيل، اپتى
لەلای ھېيچ كەسى رۇن نېھ بەنەواوى كە ئىم ھۆزە لە چەرە كەزى كىن،
وەھەندى ئەلین لە دومە كلاش كەرەكانى شارى دوار بە كىن، ئەم دى
بو كرى يە ئەنەواوې يان ھەبە كە لە لاپەرەي مېزۇي كوردىسا نا
بە دوورۇندا سىراوۇن يانى ھەمېيىھە لە گەل دۆزمنە كانى كوردىسا نا گفت
و گويان بۇوه.

وەھەندى خۇوى چا كىيان بۇوه كە يېچۈرە آغا كانىان ھەمو علومى
دينى و عربى يان خۇيندۇوھ زۇرجار نوينەرى ناوجەي يوكان
لە تاران لە وان بۇوه.

﴿ ۱۱ ﴾ - گەورەك }

گەورەك بەرەي دوبراڭ ھېنەدە كىيان لە دەوري شارى سەقز
دا تېھتۇرۇن، مەل آنای جەوارت سەردى سەرۇك ئەم بەرەبا به بولگە
لە دەوري مەقۇ دالقتوون، سەرۇك كەوركى ئەو دىپە مەھەورە

بـهـ کـاـ کـهـ آـنـاـ بـهـ دـرـ نـوـزـیـ باـمـیـ گـهـ وـرـکـ لـهـ مـرـوـهـیـ بـهـ رـبـهـ يـاـنـاـ نـوـمـرـاـوـهـ .

(۱۲) - باـنـهـ

باـنـهـ نـاـدـبـیـاـوـیـ کـهـ فـهـرـمـاـزـرـهـ وـاـبـوـدـهـ بـهـ سـهـرـهـ وـپـارـچـهـ ہـبـهـداـ .
 باـنـهـ بـهـشـ کـرـاـوـهـ بـهـ ۳ـ پـارـچـهـ ۱ـ - فـهـلـایـ بـهـ رـوـزـهـ کـوـنـ . ۲ـ .. پـشتـ
 آـرـدـبـهـ بـاـ ۳ـ - نـاـوـچـهـیـ شـبـهـوـهـ کـلـ کـهـ اـیـسـتـهـ لـهـ سـهـرـهـ مـنـورـیـ عـرـاقـ .
 بـهـ گـزـادـهـیـ باـ نـهـبـیـ باـزـ وـوـنـوـدـنـ اـخـتـیـارـ دـبـنـیـ چـوـنـیـکـیـ کـهـ پـیـغـمـبـرـهـ هـاـفـهـ
 دـنـیـاـوـهـ بـهـ اـخـتـیـارـیـ خـوـبـانـ بـهـبـیـ جـهـنـمـکـوـ کـوـشـتـارـ بـهـ گـزـادـهـیـ باـنـهـ
 دـبـنـیـ پـاـکـیـ اـصـلـمـیـاـنـ قـبـولـ کـرـدـ جـاـبـهـ وـهـوـهـ وـهـبـیـ بـیـانـ ۰ـهـ اـخـتـیـارـ دـبـنـیـ
 بـاـنـیـ لـهـبـوـهـلـیـ زـهـمـانـیـ سـعـادـتـهـوـهـ آـغـابـیـ وـمـهـ رـوـحـکـیـ ۰ـهـ وـپـارـچـهـ باـنـهـ
 بـهـ دـهـسـتـهـوـهـ بـهـ . بـاـپـیـرـهـ گـهـوـرـهـیـ بـهـ گـزـادـهـیـ باـنـهـ نـاوـیـ سـلـبـاـنـیـ بـهـ کـهـ بـوـهـ
 پـیـاوـبـکـیـ زـوـرـ پـارـبـیـزـ کـارـ وـخـوـرـهـ وـشـتـ چـاـکـ بـوـهـ وـهـزـوـرـ حـزـیـ کـرـدـوـهـ
 لـهـ آـسـاـبـشـیـ مـلـتـ وـزـوـرـ مـوـسـلـمـانـیـشـ بـوـهـ بـهـجـوـرـیـ خـوـیـ پـیـارـاـسـتـوـهـ
 لـهـ ظـلـمـ وـخـرـاـپـ بـهـ آـرـهـزـوـیـ خـوـیـ دـهـستـیـ لـهـ فـهـرـمـاـنـ دـهـرـیـ وـسـارـوـکـهـ
 باـنـهـ ۵ـ کـرـزـوـهـ وـیـهـ کـچـیـ بـوـهـ کـچـهـ کـهـ دـاـوـهـ بـهـ بـوـدـاـقـ بـهـ کـهـ
 کـوـرـیـ مـیـرـزاـ خـانـ بـهـ کـیـ بـرـایـ . ۰ـعـمـ بـرـازـاـیـ خـوـبـهـ کـرـدـوـهـ بـهـ فـهـرـمـاـنـدـهـرـ
 لـهـ بـاـنـیـ خـوـیـ وـهـ خـوـیـ دـوـ جـاـچـوـوـهـ بـوـحـجـ لـهـجـارـیـ دـوـ ۰ـمـاـ لـهـ ۰ـدـیـنـهـیـ
 مـنـوـرـهـ وـهـ فـانـیـ کـرـدـوـهـ اـیـسـتـهـ سـلـبـاـنـ بـهـ کـهـ گـوـرـیـ لـهـ ۰ـدـیـنـهـ بـهـ بـهـلـامـ
 گـوـرـسـتـانـیـ ۰ـهـ بـهـ لـهـ قـهـرـاـخـ شـارـیـ باـنـهـبـیـ ۰ـهـ اـیـنـ گـوـرـیـ سـلـبـاـنـ بـهـ کـهـ
 ۰ـهـ وـهـ نـهـزـهـرـگـایـ سـلـبـاـنـ بـهـ کـهـ . سـلـبـاـنـ بـهـ کـیـ دـوـهـمـ کـهـ مـهـشـهـوـرـهـ ۰ـهـ
 سـلـبـاـنـ بـهـ کـهـ کـچـهـ لـهـ کـوـرـهـزـاـیـ مـیـرـزاـخـانـ بـهـ کـهـ وـکـچـهـزـاـیـ سـلـبـاـنـ بـهـ کـهـ
 کـهـوـرـهـ بـهـ ۰ـمـ سـلـبـاـنـ بـهـ کـهـ دـوـهـهـ ۰ـهـ بـاـپـیـرـیـ ۰ـهـ وـهـ گـزـادـیـ باـنـهـ .
 بـهـ گـزـادـهـیـ باـنـهـ ۰ـهـشـ ۰ـهـوتـ بـهـرـهـبـاـنـ ۱ـ - بـارـامـ بـهـ کـیـ کـهـ سـعـوـکـیـ

عهم بهره باهه ایسته هه رشید خانه ۲ - یونس خانی ۳ - لفته به کی ۴ -
عبده به کی ۰ - وه مکان به کی ۶ - حسین به کی ۰ . به گزاده‌ی بانه
چونکو زورن لهم سکتی بهدا نا گونجه همه مویان و کرده وه یان
غبوصین بهلام له مروده‌ی به ره یان هیزوی کوردان به دره‌ی نو مرادون.

۱۲ - خانانی سه قز

به گزاده‌ی هفده قز به روز تبریزی همه مهیان همه بیهده دین خانه همه پیشه
شهرگی هاری هفده قز به ده سه همه ومه بووه، خویان داواه که اهلین
له هوزی آرده لازم و همه نهانکش اهل لاه ولادی محمد بگئ شم همیر
پیونج چاره کین به لام وا ایمه روندان کرد ومه ده ایمه آرده لانیات
زور ترا همه هزاره.

(۳) - مدربیوانت

مەرەوان پارچەیکى بچو كە لە غربى ایران و شرقى عراق لە سەنورى
ھەر دولا واقع بۇوه . مەرەوان لە شهرەوە كەلى آرىزى كە ئە فەرسى
شەرى خەنەدە لە غەریبەوە كەلى خەوا بىدەر لە جەنۇبە دەچەمى رەزاوى
خەۋامان لە شەمالەوە دوپلوەكان پەت دىيى سەبوان دەورە دراوه .
مەرەوان بەش كراوه بەدو بەشەوە بەشىيەكى داخلى اراضى عرافى
و بەشىيەكى داخلى ایرادە يەشە كەي ایران بە دەس چوار ھۆزەدە بۇوه
دو ھۆزىان سادات دە دو ھۆزىان بە كىزادە وون يەك كابىل كە كابىل
كۈرى شىيخ عبدالسگەرمەن كۈورەزاي شىيخ عىسىي نور بەخشى
بەر زىنگە ئەم كابىل مەرەوانە يەپىرە كە دەرىي ۋانع مو ألف ٩٤ مكتىبە يە
و ئەم كابىل بانه لە غەرېي مەرەوانا دانىيەتۈون . دېھانى ئەم ھۆزى كابىل

جبارت بوده له دیی باشماخی حدود هه تادیی ده رگاهنی خان که بهینی
 ههور اماز و مهربوانه ۲ - هوزه سادانه کهی تر کونه پوشین ۳م
 کونه پوشینه ای برانه له هه رق مهربوان دانیشه توون . دبه آنی
 کونه پوشی عبارت بوده له پشت ریی کلی گلاران و دولی نه نوره
 نادمه وه قهلای مهربوان بدهستیانه وه بوده ۴و دوهوزه به گزاده
 پله خانه به گئی که له جنوبی مهربانه وه دانیشه توون ، دیهاتی ۵م هوزه
 عبارت بوده له دیی شیخه کویره هه تا پردی گلاران وبهرو روز
 آواهه اهایی ده رزیان . دو میران به گئی که له شمالی مهربانا دانیشه توون
 عبارته له دیی ده رهواران ههنا حدودی عراق . بلام لام ده رهی
 دوایدا ۶م براله ناو ده ربند کرمائنانه وه ها توون بو که نیره که ندن
 له مهربوان ۷م ۸م برایه ناویان کلب علی ، صهر علی ، حسین
 قولی و شیعه مهذبه بیون صهر علی به نه خوشی زانه زک نه دیی
 مه بدانه که ایسته پیی نه لین میرآ او امرد و حسین قولی گه رایه وه بونا و
 ده زیه ند کرمائنان کلب علی بوبه ره نج به رکوینخا شه ریف ناو له دیی
 کونه سوچه رهی مهربان که ایسته پی نه لین هادجی ، دلی چوله زه ریف
 کچ کوینخا شه ریف ۹م دلی چونه بوبه رهی مانه وهی که لب علی
 له کونه سوچه ره ناچار بوده ستی له مهذبه پی شیعهی همل گرت وه
 منی گه ریشی نه کرد کوینخا شه ریف کچه کهی پی نه داده تا نه جهف قولی
 خانی بی جاری به امری پادشاهی ایران به دهه وح سه ریا زه نیر را بو
 حدود بو آهایشی دانیشه توانی مهربان چونکو چار کراوه نبوز وه
 شهر باز باز نه دی بوسه ره بازه کاز که به کارمن و وشهیان ۱۰م ووت وجی
 هر باز باز نه دی بوسه ره بازه کاز که به کارمن و وشهیان ۱۰م ووت وجی

مه نرسان و پی بان مه وون با پاخ به سر و هک کارمه گاری ان ، دنیهستوانی
مه رهوان له ۀر صو صهرباز مهربوانیان چول کرد همو بامله و راما ز
کرد بوشاخه کانی ههور امان که اب علی کله وه پیش له گرمائان
صهربازی دی بو و هزمائی گارسی گهزانی دهستی کرد به ها او چوی ناو
له هنگروه هه روایت له ههواره کان صریحه و مامت و هیله کهی ههینا
نه ناو له هنگرد ا به گازانج یهی فروشت ناروژی که و ته پیش چا و نه جف
قولی خان ، فهرماندار نجف قولی خان کاغذ یک دخوشی آوصی بو همو
دانیهستوانی مهربوان که بینه وه صهرباز دیهانی خویان کافه زه کهی دا به که اب
علی که بی یات بو دانیهستوانی مهربوان بوشاخه کان ههور امان دا .
که اب علی کاغذی فهرمانداری بر دگه ررا به ناو هه مو شاخه کانا
دانیهستوانی مهربوان له وه راما نو سهیان بو نه جف قولی خان ابهه بجهور یک
دینه وه صهرباز ها او چوی ناومان نه کات و ههرا یشی پو که اب علی
پیت پی مان لیت نه جف قولی خلن هم په یهانهی لی قبول کردن هه هالی
هاته وه چیگه و شوینی خویان دانیهستن ده سهیان کرد به کاسی
هم جا هه رایشی بیوا یه کلب علی هچو جس هجی نه کرد یا اهالی
هه رکار یک بیوا یه کلب علی هچو له حکومه تدا جس هجی نه کرد .
به هوی هم هاتو چویه وه کلب علی کرا به گزاری هه مو مهربوان
که هه وسا به گزیر هه و تراسو باش به هوی هم سو باشیه وه کوینخا
شهربنی کونه هو چه در کچه کهی پی دا هم کچه دو گوری بو بکی به ناو
براهی خوبه وه ناونا حسین قولی هه کوره کهی تری ناونا اسکهندره
هم اسکهندره له دوابدا له ناد برادر بر ازا کانیا مه شهور بو به آخ بلد .

جونکو له کانی نه خوشهن و مرسدنیا هر و تویه آخ بلاو ، پلاویشی
نه بیوه بخوات هه نا مردوه .

له آخ بلاو دو کور به جی ماوه به ک فه تمع علی به گئے دو هردر
به گک لام دو پیاوه ایسته نزیکی هه هتا مال به گزاده له مهربواندایه ک
هر برده بزره زور بون و دیهاهه کانیات له دوس چوار هوزه
مهربوانیه کونه کان ده رهنیاوه . ایسته هم و چوار هوزه مهربوانیه
اصلی به هندیکیان له جی خوبانا یهی ملکه ماوز و هه هندیکیان ده
بوده رن .

(۱۵) - چور)

خانه داییکی علی و سیدن ، له دی چور له حدود ههورامان و
مهرباندا بووه ، هم خانه دانه پیاوی زور به رزبان بووه یانی ملاصدید
ابو بکری مصنف که هاو دوری شیخ ابن وحجه ره با پیره گهوره
سادانی چوره، هه تو انم بلیم سید ملا ابو بکر له شیخ ابن وحجه
زور بالا از ده عالم تر بوه و تصنیفه کان ملا ابو بکر زور له تصنیفه کان
ابن حجه ره رزتره . له اولاده ملاصدید بکر مهوله دی شاعر صید
حسن چور، حاجی شیخ امین خال له صایهانی به هدا بونز که الله اله
له صردهی به ره یانا به دره زی باسی خانه دان چور چاپ هه کریت .

(۱۶) - سادانی به رزنجه)

برزنجه دی هه که کوئونه شه رفق شاری صایهانی و هه مه
معده بعادات ناویانگی کردوه ، با پیره گهوری هم ماداته شیخ

عیسی نور بخنه که کوری باما علی هه مه دانه هم با مامل پهله ده ورهی
عباسیه کافار و بشتوه بو هه دانه له هالی ۱۶۰۶ هجریه دا که
مه لته نهت هه باسی به دهست مه غول تیک چو شیخ عیسی و شیخ موسی
کهردو کیان بران رو و هان کرده هر اق و به رز نجه هان آوه دان کرد و هه شیخ
موسی که برآ گهوره بو و هه شیخ مهانی هه بوه به لام شیخ عیسی ماها الله
هینده هه ولادی لی که و نوت وه له زماره نایهند . هادانی به رز نجه ایسته
له هه مو پارچه به کت له خاکی اهلام داده وه بووند به چهند به ره باب
وه کو به رز نجه بی ، نودی بی ، دول په موبی ، هرانه وه فی ، گله زه رده بی بانی
لهم کتبیه دا نا گونجی به ره بابه کان به هداوی به وسم به لام هه صرودی
به ربیانا به هروای هه بان نوم .

﴿ پیاوه بمرزه کانی به رز نجه ﴾

۱ - شیخ معروف نودی بی که عالم بو وه و علامه زهمانی خوی بو وه
بانی هم شیخ معروف له هه معلم بکدا تصوف فانی هه به شیخ که من
بز انم مهست جلد کتبی نایاب و به ذرخی نصیف کرد وه .
هم شیخ معروف هه هه ولاده بی شیخ محمدی نودی به تصوف
دهوری حکم داری بابانه کان کرد وه ، میری قهلا چوالان که
پادشاهی بابان بو وه نهی هیئت وه شیخ معروف له نودی دانیشی بردویه
بو مدرسی قهلا چوالان . له قهلا چوالان وه له گهله بلبانه کان و دایه تو ای
قهلا چوالان گویز او بانه نه وه بو دهشتی مه لکه ندی و مه لکه ندی باز
کرد وه به شار ناویان نا وه سلبانی وه چونیه بی هه و گویزانه وه وله کتبی
چوار باخی پنجه جونا به زمانی گردی هه بوانه وه نوصوبه اتیری
ویست به دوباره نا کات .

۲۴ - حاجی کاکت احمد

حاجی کاکت احمد کوری خبیغ معروفی موسسه نیفه له شاری صلیمانی
 له دایلک بوروه گهم حاجی کاکت احمده زور خوا پرست و عالم بوروه یانی
 له نوامن بلیم له دیانه تا له خاکی اسلام دا هاونای نه بوروه و له ناو خاکی
 کورده وارد اهینه به پاک و خاون نه ماشا کراوه هر گاهه زیله کاکت
 احمد نوی بی فی مردوم هه لیاز گر توه له بائی دو ماوتوشته. له لین حاجی
 کاک احمد دو طای گوله به زدی نویوه گه و دو ما به هه رکه سیک بوبی
 گوله گاری لی نه کردوه من به جاونم دبوه به لام له لین له کورده وارد
 زور جار دو طای کاک احمدیان کردوه نه مل جه بوان وه تقه نگیان به وه
 ناوه گه و تقه گه گه وه وانهی نه بروه. حاجی کاک احمد هر ومه مالم
 بوروه ارشادیشی کردوه هه میشه فی کوش اووه بو اسلامی ملهت زور جل
 بوروه که حاجی کاکت احمد چووه بوانه بو مردوان بو لا بردنی زولم له
 سرهه زاریله. یانی له گیرنه وه که جاریک کابرایه کی بازهی ره نجیه ریکی
 گه بی ره نجیه دره که حمز له کج آغا کی گه کات آغا کی کچه کی پی نادات
 کابرای ره نجیه هواردینی بو کاکت احمد له میعنی گه چیت بوانه بو نکا
 کردن وه گه و کچه به پارهی خوی گه بز بنه وه بو کابرای ره نجیه.
 حاجی کاک احمد زیانی خوی له ریکهی اسلامی دین و دونیا صرف
 کردوه و چوار ربجه یکی شه رعنی داناوه به لوغه فی ڈرمی بو گه مه که
 هه موسلمانیک هیزی به عه رهی ناشکی به ڈرمی نه او هه اسان و
 دانیه هستی دینی شاره زایدیت وه گه کتیبه هی ناو ناده مه کتوب. گه نوامن
 بلیم گه و استفاده دینی گه که له مه کتیوب کراوه له کم کتیبه شه رعیه
 کاز کرای گه گه ر به لوغه که کورده زور تر سودی لی وهر له گهرا.

۲ - شیخ خود

شیخ محمود کوری حاجی شیخ حبید کوره زای کاٹ احمده لئم شیخ
محوده هر له منالیه وه خوی داره لئیپ و تھنگکه و سواره پیکه وه
نان زور جاره هری چه شاپه ری سکردوه و له زور جه نگا هر
کونه و وه هاتا پاش جه نگکی که ورهی بـ کم کانی که
حکومه نی به ریتا نیا هاته عراقه وه دونا ۳ ده فعه به ناوی استقلالی
کورده انه وه تھکیلانی کورده اهانی کرد به لام نیکی شی گهدا به وه لئم
کتیبه دا نا گونجی به در بڑی باصی شیخ محمود بنوسم چونگکو لئم
شیخ محمود نز پیکهی پازده سال به کزو کیوه وه رای بوارد وھه میشه
له گه ل هیزی حکومه نی عراقا جه نگکی نه کرد و دوجار له طرف پیگانه
وھ لھدر داوا کردنی آزادی به ندی و دبلی کیشاوه و ده سال خانه
شاری بوروه ، انھا الله له سروهی به ربه ہانا به در بڑی باصی نه کربت ،
لھروزی لھ دایکے یونی وھ هنا ایسته که ماوه و لھدی داری گل لھ
ناوچهی باز یان نابع فاچیهی تھنگال دانیشتو وھ .

﴿ شیخ طهی برزنجه ﴾

شیخ طهی بهرز نجفی : شیخ طه مالیک بوه که له ۵۵ مو گورده
واریدا ذامر او بو و حتی هوره فی علی شیخ طه گه باشندو ه زه پایته خت
عنانیه کاز که شاری ۷۰ همه نبول بوه له لای سه روکی عنانی بـ ۹۰ وه
نو مرادی بو ها نو و باز کم کر اوه بو ۸۰ همه نبول وه کرد اوه
پس اموستای پاد شازاده کاز .

﴿٤﴾ - بابا رسول که ورن

بابا رسول و شیخ علی کومه و شیخ حسن گله زهرده و شیخ
محمد نه راه ورن له نه ولادی نور به خون باس کر اورن و نعم ذاتانه
ها یانی نوچی نن له میزودا له سرمهی بربه یاما خوبیان و نه ولادیان
باش کر اورن هیئتتا چاپ ته کراوه انها الله له خربشه پیش چاو.

﴿٦﴾ - شیخانی ارشاد

شیخانی ارشاد چه قادری و چه نه قصی برونا که نوسراورن اه چاپ
کردی سرمهی بربه یانا پیش که نه کر بت.

کانیک که حکومتی عراق به داموز به کی خوی نه سری مکافی
آئیدا ته کوردستاندا بمری کوت من کرام به معلس مکافه له دی
(حیته کدا) به لام له کانیکی زور ته نگه و چه له مهدا بوو جون که سال
دره نگه بو حکومت پیی نه ۴۰ کرا به چا کی تهماتی اهم مه کته.

باشه بکات، وه کره صهی خویندیانز به ته اوی پی بدات : وه حکو
چرا و صوبه و نه وت : بو مه کتبی نه و وه کتب و ده فتر و قلم
دو مه کتبی روز به لام (نه لاخان) ^(۱) هیمه تیکی زوری سکردو

(۱) (نه لاخان) زنی شیخ لطیفی شیخ محمود نه لاخان که
یارمهنی ده ری خوبنده وار به له دی (حیته کث) کچی (مه لیم خان)
کوری نهود خان کوری فتاح خان کوری حاجی مصطفی به که
مه شور به حاجی نایبی باش به حاجی نایب له دهورهی حوکمرانی سر =

۱۵ مو گمره‌ی خوبنده واری به پاره‌ی خویی بو مه کتنه بی شه وور روژ
کری، یعنی که ر بچور بیلک بوایه ب-هـر کو دخورا کیپس آهـ کری
بو به چکه ههـ زاره کان.

باکه وا بو پیش که دتنی مه کته بی میته ک به صدر باقی مه کته به کانی هاو
زه ملن خویدا زور تر به هیمه تی تهلا خانی هزار نم .
وه هیو املز وا به هم کرده وه جوانه هی (تهلا خان) بیت به هانه هانه
بو هه مو خانه دهوله مهند کانی تر تا کو هه وانی هی ری و شوبنی هه و
بگرز و هدر به که باز له لایه که وه یاره هی روله هزاره کانی نی هسته اه
که باز بد هن .

بەخۆری بولان خانی برایا نائب الحکومه بوه بو پی پی گه وزیری حاجی
نائب آه چیته وە هەر سلیمان بە گئە شوری بازه بە گئزادهی بازه وە کو
له تاریخدا بوماز دەر کو توه و روشن ماز کرد و توه چەندەھا حال
له پیش دەنی ئىسلامدا فەرمانزده وايى ئەو خاگەن بە دەسته وە بوه .
له توانم بلىم له پاش خانەدانى ئاردەلان و بابان سەھم خانەداز بوت
له کوردىتا زدا وە له کانىلەكدا دېنى مقدىمى ئىسلام دەر کو توه بەنی
شەر رەھور دېنیان ئىختیار كردوه بەھوی ئەوه وە له مىزۇدا پىيان .
له لېن ئىختیار دېنى ھەرچەندە كە ئىستە لە وەچە نازەپى كە ياشتوه كانىان
كە نە خوبىنده وارز نازا ان كەن وە ئەچنە وە سەركى ۱۹.

